Meclis reisi Kâzım Pş. Hz. dün şehrimize gelmiştir. Bayram ertesi Ankaraya avdet edecektir.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Arabistanda İbnisuut kuvvetleri ile Yemen imamı kuvvetleri arasında müsademeler oluyor.

FIATI 5 KURUŞTUR | 9 uncu sene No. 2917 CUMARTESİ 24 MART 1934 | Tel: Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319. Idare ve Matbaa : 24310.

Beynelmilel Ticaret

Milletler Cemiyeti iktısadi istihbarat şubesi, her sene olduğu gibi, bu sene de beynelmilel ticaretin vaziyetini gösteren enteressan bir takım istatistikler neşretmiştir. Bu ihsai malûmat ile Iş Bankasının idare meclisi raporunda harici ticaretimiz hakkındaki rakamlar karşılaştırılacak olursa, dikkate değer bir takım neticeler elde edilir.

Milletler Cemiyeti istatistikleri gösteriyor ki 1933 senesinde de beynelmilel mübadele gerek hacim ve gerek kıymet itibarile azalmakta devam etmiştir. 1929 senesine nazaran hacim itibarile yüzde otuz nisbetinde daha az eşya mübadele edilmiştir. Kıymet itibarile vaziyet daha fenadır. Altın esas olarak alınacak olursa, nisbet yüzde ellidir. Ancak kıymetten düşmüş paralara göre, meselâ İngiliz lirasına göre, 1933 senesinde mübadele edilen eşyanın kıymeti 1929 senesinden yüzde otuz nisbetinde daha azdır. Her iki, ölçü, yani gerek kıymet ve gerek hacim nazarı itibara alınarak 1929 ile 1933 arasında bir mukayese yapılacak olursa, 1933 senesinin beynelmilel ticareti 1929 senesi ticaretinin ancak üçte biridir.

Bu umumî sukut arasında bazı memleketlerin vaziyeti daha iyi, bazı memleketlerin vaziyeti de daha fanadır. Amerika en fanaları arasındadır. Amerikanın 1933 senesindeki ticareti 1929 senesinin ancak dörtte biridir. Diğer taraftan Japonya en az müteessir olan memleketlerin biridir. Milletler Cemiyeti rakamlarına göre, Japon ticareti ancak yüzde on iki buçuk azalmıştır. Şayanı dikkat bir nokta da şudur: 1929 senesindenberi her sene beynelmilel ticaret azalmakla beraber, 1933 senesi zarfındaki sukut, diğer seneler zarfındaki sukut kadar çok azdır.

Şimdi bu neticeler Iş Bankası raporunda haricî ticaretimiz hakkında neşredilen rakamlar ile mukayese edilince, ticaret vaziyetimizin aşağı yukarı dünya ticaret vaziyetine müvazi olarak yürüdüğü anlaşılır. Ticaretimiz her sene azalmıştır. 1930 senesine nazaran 1931 senesinde yüzde 16, 1931 senesine nazaran 1932 senesinde yüzde 20.40 sukut göstermiştir. 1933 senesi zarfında da sukut devam etmiş fakat çok az. 1932 senesine nazaran 1933 senesindeki sukut ancak yüzde beş nisbetindedir.

Netice şudur: 1929 senesindenberi her memleket gibi bizim de ticaretimiz azalıyor. Fakat dünya vasatisi olan üçte bire inmemiştir. Bu noktadan dünya vasatisinden iyi olduğumuz gibi, 1933 senesi zarfındaki sukutun ancak yüzde beş olması noktasından da dünya vasatisinden iyi vaziyetteyiz.

Acaba buhran geçiyor mu? Bu suale cevap vermek için şunu hatırda tutmak lâzımdır ki eğer buhranın geçişi eski mübadelenin gerek hacim ve gerek kıymet itibarile ve gerek mübadele edilen eşyanın mahiyeti itibarile eski haline ircaı demek ise, bu buhran hiç bir zaman geçmiyecektir. Artık eski vaziyete avdet mevzuu bahis bile değildir ve olmamalıdır.

İktısadi buhran, geçici bir vaziyet değil, dünyanın yeni iktısat şartlarına uymasıdır. Eski şartlar altında bazı memleketler münhasıran ziraat ile meşgulduler. Bazı memleketler sanayi ile, ziraat memleketleri sanayi memleketlerine iptidaî madde yetiştiriyordu. Sanayi memleketleri de bu iptidai maddeyi işler ve işlenmiş eşya halinde ziraat memleketlerine ihraç ederdi. 19 uncu asır, hattâ harbi umumiye kadar beynelmilel mübadele bu şekilde cereyan ediyordu.

Harp bu vaziyeti alt üst etmiştir. Çünkü ziraat memleketleri bu vaziyette istismar edildiklerini anladılar. Böyle bir sistemin yürümesi için ziraat müteşebbisi ve işçisi ile sanayi müteşebbisi ve işçisi arasında bir ahenk temin edilmek lâzımdı. Halbuki vaziyet ziraat memleketlerinin aleyhine tecelli ediyordu. Ziraat memleketi bin bir müşkülât ile mahsullerini yetiştirir. Az para ile satar ve mukabilinde mamul eşyayi pahalı fiyatlara satın alırdı. Bunun neticesi şu olmuştu ki ziraat memleketlerinin yaşayış seviyesi aşağı kaldı. Diğer taraftan ziraat memleketlerinin hayat seviyesi yükseldi ve nüfusları arttı. Sonra müdafaa noktasından ziraat memleketleri zayıf vaziyette kaldılar.

Bunun içindir ki harp içinde ziraat memleketlerinin sanayileşmesi hareketi başladı. Bu cereyan harpten sonra da devam etmiştir. Himaye ile teşvik ile her memleket sanayi hayatını inkişaf ettirmek yolunu tuttu. Sanayi memleketleri de bu harekete karşı ziraatleşmeğe çalışmak ile mukabele ettiler. Ziraat memleketlerinin sanayileşmesi, sanayi memleketlerinin ziraatleşmesi, beynelmilel mübadeleyi azaltmıştır. Bunun içindir ki eski vaziyete ric'at artık mevzuubahis değildir. Hacim itibarile mübadele artsa dahi, mübadele edilen eşyanın mahiyeti itibarile eski şekilde mübadele artık tarihe karışmıştır. Meselâ biz şeker satın alıyorduk. Gelecek seneden itibaren bir kilo şeker ithal etmiyeceğiz. Sonra cam ve şişe, daha sonra pamuklu mensucat satın almıyacağız. Belki de bazı ziraat mahsullerini eskisi kadar mebzul miktarda satmıyacağız. Fakat bu neticeye katlanmak lâzımdır.

Bununla beraber, memleketler arasındaki eşya mübadelesinin büsbütün kalkması akla gelir şey değildir. Her memleketin diğer memleketten satın alacağı eşya olacaktır. Bir defa iklim farkları dolayısile bir memlekette yetişen başka memleketlerde yetişmez. Sonra bazı sanayi memleketlerinin mamulâtı istihsal masraflarının fazlalığı ve yahut diğer mütenevvî sebeplerle başka memleketler tarafından imal edilemez. Bu vaziyetlerde mübadele daima devam edecektir. Bugnükü vaziyet her halde normal değildir. Harp sonrası iktısat dünyası henüz yeni şartlara uymamıştır. Fakat bu uyma hareketi inkişaf edip te normal vaziyet teessüs ettiğinde harp sonrası normalinin harpten evvelki normalden çok farklı olacağı aşikârdır.

Ahmet ŞÜKRÜ

Muamele vergisi

Yeni Vergi Kanununun Esaslarını Neşrediyoruz

Kuvvei muharrike kullanmıyan müesseselerden de vergi alınacak

ANKARA, 23. (Telefonla) — Hükûmet birkaç sene evvelki vaziyete ve şartlara göre tanzim ve kabul edilmiş olan muamel vergisi kanununun bazı hükümlerinin tadilini faydalı lüzumlü görmüştür. Bu maksatla yeniden hazırlayarak Meclise verdiği bir lâyihada artık devamında zaruret bulunmıyan bazı muafiyetlerin kaldırılmasını teklif etmiştir. Yapılması teklif olunan tadilât meri bulunan muamele vergisi kanununu bir çok maddelerine sirayet ettiğinden yeni lâyiha eski kanunun yerine geçecek şekilde hazırlanmıştır. Bu lâyiha ile teklif olunan başlıca değişiklikler şunlardır:

Maliye Vekili Fuat Bey

1 — Şimdiye kadar sinaî müesseselerden yalnız kuvvei muharrike kullananlar vergi mükellefiyetine dahildi. Yeni lâyiha kuvvei muharrike kullanmıyan sinaî müesseseleri de vergi mevzuu saymıştır. Esasen muharrik kuvvet kullanmıyan sinaî müesselerin diğerleri aleyhine bir vaziyet ihdas etmekte olduğundan şikâyet oluyordu. 1932 sinaî tahririne göre memleketimizde teşviki sanayi kanunundan faydalanan müesseselerin sayısı 1473 dür. Bunlardan 1295 i muharrik kuvvet kullanır ve geri kalan 178 müessesede diğer şekillerdedir. Bunların istihsal kıymeti yılda 137 milyon lirayi geçmektedir. Bundan şeker sanayiine ait olanların istihsalâtı çıkarılırsa takriben 130 milyon lira istihsal kıymetinde olduğu anlaşılır. Bu mıktardan 16-17 milyon liralığı muharrik kuvvet kullanmıyan müesseselere aittir. Teşviki sanayi kanunundan faydalanmıyan müesseselerin de muharrik kuvvet kullanıp kullanmadığına göre tefriki mümkündür. Bunların istihsal kıymeti de 15 milyon liradan fazladır kanunda kabul edilmiş olan muafiyet hadlerinden başka bütün müesseselerin vergiye

(Devamı 7 inci sahifede)

Büyük ölüler günü

İki büyük Türkün adları dün hürmetle anıldı

Gençlik; Namık Kemal ve Ziya Gökalp için samimî bir ihtifal yaptı

Abdülhak Hâmidin ve Sami Paşa zadenin mektupları

Dün üniversite konferans salonunda Türklük ve Türk edebiyatının iki büyük siması, Namık Kemal ve Ziya Gökalp'ın büyük hatıraları bir ihtifalle taziz edildi.

Milli Türk Talebe Birliğinin tertip ettiği bu büyük ölüler günü bütün Türk gençliği ve münevver kütleyi üniversite konferans salonuna toplamıştı.

Üniversite rektörü Neşet Ömer beyle sair profesörler ve davetliler de hazır bulunmakta idi.

İhtifale Namık Kemal ve Ziya Gökalp'ın birer fotoğrafilerinin Gazi Hazretlerinin resimlerinin altına alkışlar arasında asılmasile başlandı ve bunu mütealkip şehir bandosu istiklâl marşını çalarak merasim açıldı.

Marş dinlendikten sonra kürsüye gelen, Talebe birliği neşriyat bürosundan Bahadir Bey, yeni Türk inkılâp hayatının halk ve millet hâkimiyetine dayanan mes'ut bünyesinden bahisle, millet ve memleket yolunda feragatle çalışmış olan Ulları anmanın gençliğe düşen bir borç olduğunu söylemiş, Namık Kemal ve Ziya Gökalpın büyüklüğünü anlatmıştır.

İsmail Habip Bey nutuk irat ederken..

(Devamı 7 inci sahifede)

Meclis Reisimiz geldi

Kâzım Paşa Hazretleri bayram ertesi Ankaraya avdet edecekler

Kâzım Paşa Hazretlerinin teşriflerine ait intiba

Meclis Reisimizin Muhtelif meselelere Dair beyanatı

Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretleri dün valideleri Hanımefendi ile Ankaradan şehrimize gelmişlerdir. Paşa Hazretleri istasyonda Vali muavini Ali Riza Beyle vilâyet erkânı merkez kumandanı Fehmi Paşa, Sadullah Bey ve şehrimizde bulunan mebuslar tarafından karşılanmışlardır, bir müfreze polis resmi selâmı ifa etmiştir.

Kâzım Paşa, Çankaya motoriyle Dolmabahçe sarayı rıhtımına çıkmışlar ve saraydaki dairelerinde bir müddet istirahat ettikten sonra, validelerinin misafir olacakları biraderleri Hacı Hüseyin Beyin Nişantaşındaki evlerine gitmişlerdir. Paşa Hazretleri, şehrimizde kalacakları müddet zarfında Tokatliyan otelinde oturacaklarından akşam üzeri otele gitmişlerdir. Bayram ertesi Ankaraya döneceklerdir.

Paşa Hazretleri dün bizi kabul ederek sorduğumuz süallere cevaben bazı beyanatta bulunmuşlardır. Büyük Millet Meclisinin Bayramdan sonraki faaliyeti hakkında sorduğumuz süale cevaben demişlerdir ki:

— Meclis 31 Martta tekrar toplanarak mesaisine başlıyacaktır. Meclisin bu defa meşgul olacağı başlıca işler meyanında 1934 bütçesi ile yeni varidat kanunları vardır. Bu meyanda Buğdayı koruma kanunu da müzakere edilecektir. Bu kanun ile, ekmeğin kilosundan alınacak bir kuruş resim hazineye ait değildir. Bu verğiden elde edilecek varidat müstahsilin

(Devamı 6 mcı sahifede)

İzmir - Kasaba

Müzakereyi hükûmet namına Saracoğlu Şükrü B. idare edecek

ANKARA, 23 (Telefonla) — İzmir Kasaba hattını işleten şirket hattın devle tarafından mübayaası için hükûmetle müzakereye girişmek üzere salâhiyetli mümessillerini tayin etmiştir. mümessille 31 mart cumartesi günü Ankarada bulunacaklardır. Müzakereyi hükûmetimiz namına Adliye vekil Saraç oğlu Şükrü Bey idare edecektir. Şükrü Beye refakat edecek teknisiyenler ayrıca kararlaşacaktır. Nafia vekâleti müzakere için lâzım gelen hazırlıkları ikmal etmiştir.

Saraç oğlu Şükrü Bey

Ey Türk ibret al!

Türkiyedeki ecnebi bankaların ve şirketlerin kullandıkları memur ve müstahdem listesi şudur:

BANKALARDA:

10 ecnebî bankada: 97 hakikî Türk, 157 gayrı hakikî Türk, 253 ecnebî — Yekûn: 508. Bu bankaların kullandıkları hakikî Türk nisbeti % 19 dur. Ve bu hakikî Türklerin %60 ı kapıcı uşak, % 40 ı maaşlı memurdur. Maaşları umumî yekûnun % 11 ini teşkil eder.

Ecnebilerin % 3 ü müstahdem, % 97 si memurdur.

Maaş vasatisi:

Türklerde	*: memurların*	*65 lira*	*müstahdeminin*	*35 lira*
Ecnebilerde	*: „*	*350 „*	*„*	*73 „*
Gayri Türklerde:	*„*	*110 „*	*„*	*55 „*

ŞİRKETLERDE:

79 ecnebî şirkette : 707 hakikî Türk, 443 gayri hakikî Türk, 450 ecnebî, yekûn 1600.

Türklerin % 70 i amele ve müstahdem, % 30 u memur.

Gayri hakikî Türklerin % 12 isi amele % 88 i memur.

Ecnebilerin : % 3 ü müstahdem % 97 si memur.

Maaş vasatisi:

Türklerde	*: memurların*	*70 lira*	*amelenin*	*30 lira*
Ecnebilerde	*: „*	*170 „*	*„*	*110 „*
Gayri Türklerde:	*„*	*80 „*	*„*	*65 „*

İşte ey Türk, ibret gözüyle bak ve oku! Türkiyede ecnebi şirketlerde çalışan Türklerin nisbeti ve aldıkları maaş budur!

(Ecnebî şirketlerde çalışan Türk memurları dün aralarında bir içtima yapmışlardır. Bu içtimaın tafsilâtı ikinci sahifemizdedir.)

Üç kasa hırsızı yakalandı

Beşiktaş icra dairesinin kasasını soyacaklardı

Yukardan sıra ile: 1 — Kasa hırsızlarının kullandıkları âletler; 2 — Polis müdürü bizzat kasayı tetkik ediyor; 3 — Üç hırsız yakalandıktan sonra...

Evvelki akşam Beşiktaş icra dairesinin kasasını soymak istiyen üç hırsız çürmü meşhut halinde yakalanmıştır.

Vak'a şöyle olmuştur: Sabıkalı hırsızlardan Cemil namında bir şahıs polise müracaat ederek, kasa hırsızlarının

(Devamı 6 mcı sahifede)

Dünkü maçlar

Beşiktaş Beykozla berabere kaldı, İstanbulspor Vefayı yendi

Bu sene Istanbul birinci küme lik maçlarını takip eden sporcular, ilk görünüşte, insana aykırı gelen netice ler karşısında şaşırıp duruyorlar. Dün Beşiktaşın Beykozla 3 - 3 berabere kalışı ve Istanbulsporun Vefa - Kumkapıya 1 - 2 yenilişi de bu şaşırtıcı neticelerdendir. Bundan evvel de meselâ Fenerbahçeyle berabere kalan Beykozun Istanbulspora 7 - 0 mağlûp oluşu, Fener birinci takımını ye-

(Devamı 5 inci sahifede)

Tarihten Parçalar: 10

ÇANAKKALE!

Yazan: Amiral Sir Roger Keyes

Beş tahtelbahirden yalnız biri Boğazdan geçebiliyor!

Amiral Guebratte 30 nisanda Fransızların "Joule" tahtelbahirinin Boğazı geçmeğe teşebbüs edeceğini Amirala bildirmişti. Tahtelbahir süvarisi bizim tahtelbahirimizle teşriki hareket etmek ve onlarla her gece telsizle muhabere etmek için alıkonulan bir İngiliz muhribi temasını temin etmek hususunda talimat almak üzere bana müracaat edecekti.

Birçok bahr'yeli yetiştirmiş mümtaz bir ruayyalist Fransız ailesine mensup olan genç suvarinin şevk ve gayreti pek hoşuma gitti. Kendisine muvaffakıyet temenni ettim. Fakat ne yazık ki "Joule" tahtelbahiri birkaç saat sonra Kefez torpil tarlasında kayboldu.

İkisi Fransız, üçü İngiliz olmak üzere beş tahtelbahir Marmaraya geçmeğe teşebbüs etmişti. Bunlardan yalnız kaymakam E. C. Boyle'in kumandası altında bulunan E. 14 tahtelbahiri batmaktan kurtuldu.

E. 14 tahtelbahirini merakla bekliyorduk. Nihayet tahtelbahir yirmi bir günlük bir seferden sonra Boğazın methalinde göründü. Tahtelbahiri ilk selâmlıyan bir Fransız zırhlısı oldu. Geminin tayfası tahtelbahiri "Hurra" avazeleri ile karşıladılar. Tahtelbahir derhal İmroz'da bulunan "Lord Nelson" zırhlısına gitti. Orada E. 11 tahtelbahirinin kumandanı kaymakam Nasmith Boyle'den havadis bekliyordu.

İki tahtelbahir süvarisi o akşam Amiralle birlikte yemek yediler.

Boyle'in sade bir lisanla anlattığı menkibe bizi heyecan içinde bıraktı. O zaman eğer hepimiz yapacağımız işi, bu iki cesur tahtelbahircinin zihniyeti ve haleti ruhiyesile karşılamış olsaydık Marmaranın bize kapalı kalmıyacağına kuvvetle iman ettim.

Boyle, tahtelbahirinin Boğazlardan da denizin sathında geçtiğini ve Sovanderede bir projektör tarafından görülünce dalmıya mecbur olduğunu söyledi. Tahtelbahir Kefez torpil tarlasının 90 kadem altından geçmiş ve nihayet Kilidilbahre bir mil kadar yaklaştığına ve ortalığın kâfi derecede aydınlandığına hükmedince top ateşine ve torpil tehlikesine ehemmiyet vermiyerek priskop aynası ianesile Boğazı geçmek üzere 22 kadem irtifaa yükselmişti.

Çanakkaleden açılınca Boyle bir torpito gambotuna ateş açmıştı. Boyle o sırada periskopu bir seferde ancak birkaç saniye denizin sathında tutabildiğini, fakat dibe daldığı sırada bir su sütununun gambot direği irtifaına kadar yükseldiğini gördüğünü, onun için gambotu batırdığına hükmettiğini söyledi (filhakika bu hükmü bilâhare teeyyüt etti).

Bütün mürettebatı ile batan nakliye gemisi

Suvari Nara burnunu dolaştıktan sonra, vaziyetini tespit edebilmek üzere arasıra periskop irtifaına yükselerek 90 kadem aşağıdan yoluna devam etmiş, bu suretle Sovanderede battığı andan itibaren altı saat sonra Gelibolu'ya gelmişti. Orada bulunan birkaç küçük gemi ısrarla E 14 tahtelbahirini arıyorlarmış. Onun için tahtelbahir bataryalarını doldurmak üzere suyun sathına çıkmakta çok müşkülât çekmiş.

Tahtelbahirin sekiz torpilinden biri bozulup ateş edilememiş. Diğer bir torpilin bir nakliye gemisine çarptığı halde patlamadığı görülmüş. İki torpil de hedefe isabet etmemiş. Diğer dört torpile gelince Boyle bunlarla iki gambot, iki de nakliye gemisi vurmuş.

İkinci nakliye gemisi, Marmarada gördüğü gemilerin hepsinden lâakal bir misli daha büyük ve iki bacalı bir vapur imiş; suvari bu gemide 2000 kadar asker bulunduğunu tahmin ediyordu; torpil gemiye çarptığı zaman korkunç bir infilâk olmuş, ve suvari birçok insanların ve tahta ve demir parçalarının denize uçtuğunu görmüş. Bu dört sefinenin de battığı ve büyük geminin White Star kumpanyasının eski bir vapuru olduğunu ve içinde bir top bataryası ile 6000 asker bulunduğunu ve bunlardan tek birinin bile kurtulamadığını şimdi biliyoruz.

O nazik zamanda 6000 kişinin zıyaından zarfınazar, böyle toptan verdirilen telefatın ahvali maneviye üzerinde ne müthiş bir tesir yapacağı aşikârdır.

Mayn tehlikesi karşısında...

Kanaatime göre Boyle'in muvaffakıyetini, mayn tehlikesine kemali cesaretle göğüs germesine ve Sapihir ve E. 15 tahtelbahirlerinin batmasına sebep olan aldatıcı akıntılar arasında yolunu bulabilmek için sık sık periskop irtifaına çıkmış olmasına borçlu idi.

Nasmith, yemekten sonra, Boyle'in tecrübeleri ve kendi şahsî, meslekî iktidar ve ehliyeti ve canlı muhayyilesi ile mücehhez olarak hareket etti. On altı saat sonra tahtelbahir Marmara denizinin dibinde yatıyordu. Bunu takip eden 23 gün zarfında bu tahtelbahir Türkleri epeyi korkuttu.

O gece Boyle'e Viktorya salip nişanı verildiğini ve maiyetindeki zabitan ve efrada da nişanlar tevzi edildiğini işittik.

* * *

U. 21 Alman tahtelbahiri bize bir hayli eziyet vere dursun, bizim E. 11 tahtelbahirinin Marmara denizinde Türkleri epeyi düşündürdüğüne dair Kaymakam Nasmith'ten haberler alıyordu.

Nasmith 7 haziran 1915 te çıkageldiği zaman, Kaymakam E. Boyle'i E. 14 le harekete mühey buldu.

İki suvari o akşam gene Amiralın sofrasında buluştular. Nasmith bize macerasını anlattı. Bu seferden kendisi de son derece zevkiyap olmuştu; onun için ikinci bir sefer için adeta canatıyordu.

(Bitmedi)

HARİCÎ HABERLER

Arabistanda

İbni Suut kuvvetleriyle Yemen imamının kuvvetleri arasında müsademeler

LONDRA, 23. A.A. — Reuter ajansının öğrendiğine göre İbni Suut kuvvetleriyle Yemen imamı kuvvetleri arasında müsademeler cereyan etmektedir.

Zannedildiğine göre iki memleket arasında harp vaziyeti, dün Mekkede neşredilen ve veliahtın kummandasında bulunan İbni Suut kuvvetlerine, hali hazırda Yemen imamı kuvvetlerinin ellerinde bulunmakta olan mevzilerin işgalini emreden bir tebliğten sonra otomatik olarak başlamıştır.

Stavisky tahkikatı İlerledikçe!

İki kişinin daha tevkif edilmesi muhtemel

PARİS, 23. A.A. — Staviski komisyonu, M. Boyer'i dinlemiş ve mümaileyh Staviski ile iş hususundaki münasebetleri hakkında izahat vermiştir.

Mebuslardan M. Henriyo, Staviski işinin başlangıcına müteallik bir takım vesikalar tevdi etmiştir. Bu vesikalar, 1926 ve 1928 senelerine aittir. Bu vesikalar, bu işe karışmış olan bir çok kimseleri de dahili dava edecektir. Dinlenmek üzre bulunan bu şahıslardan iki kişinin hemen tevkif edilmesi muhtemeldir. Tevkif edilmeleri beklenen bu eşhas Staviski davasını tehir etmek için tıbbî şehadetnameler, raporlar tanzim etmiş olan Doktör Vaşe ile Galmo'nun ölümünden evvel Staviski hesabına Guyanda bulunmuş olan Şarl Eruyhe'dir.

Komisyon, mahkemenin faaliyetini işgâl etmemek için tafsilât neşretmemiştir. Pek muhteriz olan M. Hanriyo, gazetecilere beyanatta bulunarak komisyon tarafından dinlenildikten sonra adliye nazırına bir dosya tevdi etmiş olduğunu ve bu dosyanın Staviski meselesiyle Galmo'nun ağustos bidayetinde Guyanda zehirlenmesi arasında bir münasebet mevcut olduğunu göstermekte bulunduğunu söylemiştir.

Galmo, gayen teşrii intihabatında namzet idi. Hatırlardadır ki yapılan muhakeme neticesinde Galmo işinde methaldar olan eşhas tahliye edilmişti.

İrlandada

Âyandan teşrii Kuvet alınıyor mu

DUBLİN, 23 .A.A. — Üniforma taşınmasının memnuiyetine dair olan kanun lâyihasının serbest hükûmet ayan meclisi tarafından reddedilmesi üzerine M. de Valera, mebusan meclisine ayan meclisinin, teşrii kuvvete malik bir meclis olarak ortadan kaldırılmasını natık bir kanun lâyihası tevdi etmiştir. Muhalifler, bu lâyihanın tevdiinin önüne geçilmesini istemektedirler. Fakat mebusan meclisi, 43 reye karşı 59 reyle bu lâyihanın tevdii için hükûmete mezuniyet vermiştir.

Fransada

Adliyede mühim miktarda tensikat isteniyor

PARİS, 23. A.A. — Başvekilin riyasetinde içtima eden kabine, M. Cheronun hali hazırdaki vaziyet hakında verdiği izahatı dinlemiştir. M. Şeron bilhassa yeni ve mühim bir takım tasarruflar temin edecek şekilde adliyede tensikat icrasına matuf bir proje tevdi edeceğini söylemiştir. Bunu müteakip M. Bartu haricî vaziyet hakkında izahat vermiştir.

Siyam kralının ziyaretleri

ROMA, 23. A.A. — Siyam Kral ve Kraliçesi dün sabah Saint Jean Latran müzesini ve öğleden sonra da Vatikan müzesini ziyaret etmişlerdir.

Sarredaki naziler

CENVRE, 23 .A.A. — Havas ajansından : Sar havzası iktisadi cemiyeti, milletler cemiyetine bir istida göndermiştir.

Cemiyet nazilerin Sar'da çıkarmakta oldukları türlü türlü manialardan, müşkullerden, dehşet rejiminden ve boykotajdan şikâyet ve milletler cemiyetinin müzaheretini talep eylemektedir.

İtalyan gazeteleri Diyorlar ki:

İtalya münferit vaziyete düşmekten korkmaz

ROMA, 23. A.A. — Istefani bildiriyor: Gazeteler M. Mussolininin söylemiş olduğu nutkun ecnebî memleketlerde hasıl etmiş olduğu aksülameller hakkındaki mütalaalarına devam etmektedirler.

Stampa gazetesi, bu aksülamellerin ecnebî memleketlerin İtalyanın yalnız Fransa veya Almanyaya istinat etmek serbestisine malik olduğu zannında bulunmalarından ileri gelmektedir, halbuki İtalyanın müstakil bir siyaseti vardır ve İtalya, hiç bir devletin peşine takılmış değildir. İtalya, münferit vaziyete düşmekten korkmaz ve kendisine terettüp edecek mesuliyetleri üzerine almasını bilir.

Avusturya meselesinde Frasanın, İtalyanın ve hatta küçük itilâfın menfaatlerinin yekdiğerinin ayni olması bir tesadüf eseridir.

İtalyanın seyahat arkadaşını değiştirmesi, dostluğunun emin olmadığı manasını tazammun etmez... Bizim istediğimiz, İtalyanların çalışmak üzre büyük Afrika ve Asya kıtalarına girmeleridir. Arzumuz, bütün dünyanın muazzam parçalarını hemen hemen monopol halinde ellerinde bulunduran hükûmetlerin bize karşı dostane bir his ile mütehassis olmalarıdır.

Bulgar bütçesinde

57 Milyonluk Bir azalma var

SOFYA, 23. A.A. — Bulgar ajansı bildiriyor :

Bir nisanda başlıyacak olan 1934-35 bütçe lâyihasının mecliste müzakeresine başlanmıştır. Geçen bütçeye nazaran takriben 57 milyon bir azalma vardır. Haricî borçlar tediyatı çoğaltmış olduğundan hakikî azalma çok daha fazladır.

Maliye nazırı mecliste verdiği izahatta, 1931 den beri 600 milyondan fazla yeni varidat menbaları ihdas edilmiş olmasına rağmen bütçenin bir milyar azaltılmış, olduğunu söyledikten sonra demiştir ki :

1930 dan beri millî varidat yarı yarıya azalmış ve şimdi yirmi milyardan aşağı düşmüştür. Diğer taraftan halkın tediye ve istihlâk kabiliyetinin azalması, ziraat maddeleri fiyatının felâketli bir surette sukutu, haricî ticaretin mühim bir surette tenaküsü yeni vergiler tarihini imkânsız hale getirdiği gibi bütçede daha fazla tasarruflar yapılması da umumî hizmeti bozmak tehlikesi arzedecektir.

Bütün meclis grupları mümessillerinin müdahalesinden sonra, başvekil M. Muşanof, hususî borçlara ait olan yeni kanunun kredinin takviyesine pek ziyade hizmet ettiğini söyliyerek dün akşamki müzakereyi kapamıştır.

Başvekilin nutkundan sonra bütçe birinci okunuşunda kabul edilmiştir.

Bir paraşutçü

Yüzüncü defa tayyareden paraşütle düştü

LENINGRAD, 23. A.A. — Meşhur paraşüt mütehassısı Kaitanov, tayyareden yüzüncü defa olarak atlamıştır. Mümaileyh son zamanlarda bir takım genç paraşütçülerle birlikte bir kabili sevk balondan gece vakti müşterek bir atlama yapmıştır. Kaitanov, paraşütünü toprağa pek yakın bir mesafede açmak suretiyle 40 devamlı şüt yapmıştır. Mümaileyh bu nevi şütlerin bir rekorunu da tesis etmiştir.

Müstemlekât konferansı

PARIS, 23 .A.A. — Müstemlekât nazırı M. Laval, nezaretinin selâhiyetleri hududu dahilinde bir müstemlekât konferansı toplamak fikrini yeniden terviç etmeği düşünmektedir. Bu konferans hükûmete ve parlamentoya gerek ana vatanın ve gerek müstemlekâtın refahına medar olacak vesayayı bildirecektir.

Feci bir tayyare kazası

VİLADİVOSTOK, 23. A.A. — Alioutoursk'a çıkmak isteyen iki tayyare, 15 metre irtifada galebe çalınması kabil olmıyan bir hava ceryanına rast gelmişler ve düşmüşlerdir. Tayyareler hasara uğramış ise de içindekilere bir şey olmamıştır.

SON DAKİKA

Yunanistanda grev

Bütün taksi ve otobüler grev yaptılar

ATINA, 23 (Milliyet) — Perşembe gününün sabahından itibaren bütün Yunanistanda umumî taksi ve otobüs grevi ilân olunmuştur. Greve sebep benzinin pek fazla rüsuma tabi tutulması, döşenmiş yollardan otobüslerin uzaklaştırılması, otobüslere müfettiş olarak bazı işe yaramıyan kimselerin tayini için münakalât nezaretinin tazyiki ve taksilerin seyrüseferine dair son kanun mucibince ittihaz olunan tedbirlerdir.

Taksi ve otobüs teşkilâtları tarafından münakalât nezareti müsteşarlığı nezdinde müteaddit defa teşebbüsatta bulunulmuş ise de bütün bunlar semeresiz kalmıştır. Grev nihayet ilân olunmuştur.

Grevcilerin tevkifi hükûmet tarafından emrolunmuştur. Tevkif emri gece zabıta memurları ile grevciler arasında vukubulan müsademeden sonra infaz edilmiştir. Bu müsademe esnasında iki taraftan hayli yaralı vardır.

Zonguldağa giden talebemiz

ZONGULDAK, 23. A.A. — Millî Türk talebe birliği azasından elli kişilik bir heyet seyahat ve ziyaret maksadiyle bayramın birinci günü Zonguldağa gelerek Halkevinde misafir olacaklardır. Konaklarımızı ağırlamak için Halkevi hazırlıklara başlamıştır. Genç üniversitelilere bilhassa kömür ocakları ve memleketin sanayi tesisatı gösterilecektir.

Tünel ve Rıhtım şirketleri komiseri

ANKARA, 23 (Telefonla) — İstanbul Tunel ve Rıhtım şirketleri komiseri İsmet Nâzım Bey Beyazıt vilâyet mühendisliğine nakli kararlaşmış ve keyfiyeti Nafia vekâleti kendisine bildirmiştir.

Venizelos İtalyaya gidiyor

ATINA, 23. A.A. — Selânikten bildiriliyor : Le Progre gazetesinin yazdığına göre M. Venizelos bugünlerde İtalyaya hareket edecektir. Bu seyahate Venizelist taraftarları büyük bir ehemmiyet atfetmektedirler.

Vali ve kayakçılar Bursada

BURSA, 23. A.A. — Bayram tatilinden istifade suretiyle Uludağda kış sporları yapmak üzere bugün şehrimize İstanbul valisi Muhittin Bey refakatinde 40 kayakçı geldi.

Misafirler, Dağ kulübü namına karşılandılar. İstanbullu kayakçılar, derhal, Karabelde imdat evinde kalmak üzere hareket ettiler. Kafileye Bursalı kayakçılar refakat etmektedir.

İsviçre Maliye nazırının istifası

LONDRA, 23. A.A. — İsviçree maliye nazırı M. Musi'nin istifası, buraya maliye mahafilinde büyük bir tesir hasıl etmiştir. Mümaileyhin bukararının bais olduğu teessür, mümaileyhin bütçe muvazenesini tasarruf tedbirleriyle temin etmek lehinde bulunmuş olmasından dolayı fazla olmuştur. Burada M. Musinin istifası üzerine Bern hükûmetinin mümaileyhin iltizam etmekte olduğu tedbirleri bırakarak enfilasyon usulüne müracaat edeceği söylenmektedir.

Maamafih İsviçre hükûmetinin altın esasına sadık kalacağı hakkındaki yeni beyanatı Londrada iyi karşılanmıştır. Burada İsviçre hazinesinin maruz bulunduğu müşkülât gizlenilmemektedir.

Bu müşkülât son istikrazların akametile de sabit olmuştur. Esasen İsviçre frangının 1.587 de tutunması ve berrî Avrupanın diğer dövizlerinin sağlamlığı M. Musinin istifasının acil endişe tevlit etmiyeceği söylenmektedir.

Yeşilhilâl gençler teşkilâtı kongresi

Yeşil Hilâl gençlik teşkilâtı olan Türkiye içki aleyhtarları gençler cemiyeti senelik kongrelerini dün sabah İstanbul Halkevinde yapmışlardır.

İçtimada Yeşil Hilâl merkez heyeti azaları da bulunmakta idi.

Kongreyi cemiyetin reisi Dr. Fahrettin Kerim Bey açtı. Kongre açılınca gençler, orkestra ile birlikte İstiklâl ve bunu müteakip te Yeşil Hilâl marşını söylediler.

Fahrettin Kerim Bey Yeşil Hilâlin gençlik mesaisinden bahsettikten sonra, okunacak raporun gençler tarafından iyi tenkit edilmesini, çünkü tenkidin muvaffakiyetin bir sırrı olduğunu söylemiştir.

Bundan sonra umumi kâtip Vecihi Münir Bey senelik raporu okumuştur. Raporda Cemiyete yeniden 327 aza kaydedildiği, muhtelif yerlerde halka konferanslar verildiği, kır gezintileri yapıldığı, temsil kolu vücude getirildiği, Yeşil Hilâl marşının bestelendiği ve diğer faaliyetler zikredili-yordu.

Bundan sonra vezne raporu okunmuş, ve Cemiyetin malî vaziyeti izah edilmiştir. Bu rapora göre cemiyet istediği tarzda propaganda yapamamaktadır.

Raporlar münakaşa edilmiştir. Tenkitler arasında şunlar vardır: Içki aleyhinde film getirilmesi için maarif vekâletinden ricada bulunulması, köylülere telkinatta bulunulması, afişler yapıştırılması, lokantalarda rakının yasak edilmesi, açık hava gezintilerinin çoğaltılması..

Bundan sonra büyüklere sayğı telgrafları çekilmesine karar verilmiş ve idare intihabı yapıldıktan sonra kongre bitirilmiştir.

Ecnebi şirketlerde çalışan Türk memurları kongresi

Dünkü kongrede hazır bulunanlar..

Ecnebi şirketlerde çalışan memur ve müstahdemlerin hukukunu muhafaza ve müdafaa maksadile teşekkül etmiş olan cemiyet dün öğleden sonra saat 14,30 da Beyoğlu halkevinde ilk heyeti umumiye içtimaını yapmıştır.

Cemiyetin, teşekkülüne ait olan resmi muameleler bitirilmiş ve ruhsatnamesi de verilmiş olduğundan, dünkü içtimada aza biribirlerile tanışmışlar ve cemiyetin maksat ve gayesi etrafında müdavelei efkârda bulunmuşlardır.

Dünkü içtimaa cemiyetin ikinci reisi Loit Triyestio kumpanyası memurlarından Nadir Bey riyaset etmiştir. Nadir Bey cemiyetin maksadını izah ederek, bunun içtimaî ve sıhhî yardımda bulunmak ve Türkiyede faaliyette bulunan ecnebi şirketlerde çalışan Türk memurlarının adedini çoğaltmak ve kabiliyetleri derecesinde ilerlemesini temin etmek olduğunu söylemiş, ve sebepsiz ve haksız olarak işinden çıkarılanların haklarını korumak için cemiyetin teşebbüslerde bulunacağını, kendilerine münasip müddetle mezuniyet vermek, askerden dönen gençlerin vazifelerine iadelerini temin etmek, muayyen hizmet müddetini dolduran memurlara tekaüt maaşı bağlanması veya tazminat verilmesi ve arasıra maaşlarına zam yapılmasını temine çalışacağını söylemiştir.

Nadir Beyin izahatına göre ecnebi şirketlerde çalışan memurların hukukunu muhafaza için iş kanununa bir madde ilâvesi, ve hattâ Türk tebaasına hasredilmiş olan sanatların ecnebiler tarafından yapılmasını meneden kanuna da ecnebi şirketlerde çalışan hademe gibi müstahdemler lehine de bir madde ilâvesi icap etmektedir.

Cemiyet bunu temin için resmî makamlar nezdinde teşebbüste bulunacaktır.

Bundan sonra Vefik Bey heyecanlı bir nutuk söylemiş, ecnebi şirketlerde çalışan Türklerin, ecnebi memurların gördükleri işi gördükleri halde onlardan daha az maaş aldıklarına işaret etmiş ve cemiyetin buna mani olması lâzım geldiğini söylemiştir.

Vefik Bey: "Bilhassa buradan Avrupaya seyahat edecek olursanız, gideceğiniz memlekette aylıklı bir memuriyet kabul etmiyeceğimize dair bizden teminat alıyorlar, halbuki biz, Türkiyeye gelecek ecnebilerden böyle teminat almadığımız gibi onlara burada ayni işi gören Türklerden daha fazla para almalarına müsamaha ediyoruz,, demiştir.

Dünkü toplantı, cemiyet mensupları arasında iyi bir intiba bırakmış, aza, bu yolda vaki olacak teşebbüslerde idare heyetine müzaherette ittifak etmişlerdir.

Bir Amerikan tayyaresi düştü

LIMA, 23. A.A. — Amerika hattına mensup bir tayyare, hareket ederken düşmüştür. Pilot da dahil olduğu halde üç kişi ölmüştür. Şilinin Vaşington sefiri M. Turiko ağır surette yaralanmıştır. Diğer on bir yolcu bereler içinde kalmışlardır.

Japonyadaki yangın

TOKYO, 23 .A.A. — Okaydo adası valisi, Hakodate şehrinde çıkan yangın esnasında 660 kişinin öldüğünü ve 460 kişinin yaralandığını bildirmiştir.

Bilûmum resmî binalar ve 11 000 ev harap olmustur. 92.000 kişi melcesiz kalmıştır.

Amerikada taksi şoförler grevi

NEVYORK, 23. A.A. — Grev yapan taksi şoförleri dün akşam yine tezahürata bulunmuşlar ve grev yapmıyan şoförlere fena muamele etmişlerdir. Muhtelif yerlerde elliden fazla taksi hasara uğramıştır.

4 milyon cilt kitaplık kütüphane

SVERDLOVSK, 23 (A.A.) — Dört milyon cilt kitabı ihtiva edecek olan yeni kütüphanenin inşaasına başlanılmıştır. Kütüphanenin yani başında okuma odaları, konferans, konser ve resim salonları bulunacaktır

FELEK

Silik para hikâyesi

— *Haftanın Yazısı* —

Gün görmüş adamlar insana ibret alacak hikâyeler, vakalar anlatırlar. Yaşlı başlı ve hoş sohbet insanlarla görüşmesini onun için severim. Vakıa bunların içinde bir az çenesi düşenleri, bir anlattığını bir kaç gün fasıla ile tekrar edenleri bulunur amma, artık bunu da yaşlarımın ilerlemiş olmasına bağışlar geçerim.

Asmaaltında Hacı Fethi Efendi isminde bir baba dostum vardır. Yaşı altmışı çoktan geçmiş, beyaz sakallı ve güzel yüzlü bir tüccardır. Zeytinyağı, sabun gibi Asmaaltı malları satar. Toptancıdır. Süleymaniye taraflarında bir evi ve İç Erenköyünde de bir köşkü vardır. Torunlarını okşamış mes'ut bir adamdır. Allah nazardan saklasın.

Geçenlerde ziyaret için dükkânına gitmiştim. Her zamanki gibi beni hoş kabul etti. Çay ısmarladı. Hattâ yazıhinesinin alt gözünden bir de anasonlu gevrek çıkarıp verdi. Güzel güzel konuştuk. İşlerden, mallardan, havadan, sudan, bu sene portakalların ekşiliğinden, kömür, odun fiatlerinden bahsettik. Bazı yeni haberler hakkında lâf ettiğim zaman ademi malûmat beyan etti. Gazetelerin yazdığını söyledim:

— Gazete okumıyorum, dedi.

Sebebini sordum.

— Tesadüf! Cevabını verdi. Biz böylece görüşürken içeri bir müşteri girdi.. Bilmem ne kadar sabun aldı. Para alış verişi sırasında Hacı Fethi Efendinin verdiği ufaklıklar içinde bir çeyrek mi, on kuruşluk mu müşterinin hoşuna gitmedi.

— Şunu değiştirin. Pek silik! Dedi.. Hacı Fethi Efendi hemen parayı aldı:

— Allah eksik etmesin Beyefendi! Paranın siliği olur mu hiç?.

Diyerek bir başkasını verdikten ve müşteriyi böylece memnun ettikten sonra dedi ki:

— Kırk sene var ki; silik para lâkırdısını etmedim ve silik para verdikleri zaman bir başkasını alamazsam hiç ses çıkarmam.

— Neden?

— Çünkü; vaktiyle bu yüzden bir vakaya şahit olmuştum. Size anlatayım:

Genç idim. Gene Asmaaltında Hüseyin Efendi isminde birinin dükkânında çırak olarak çalışıyordum. Ramazandan bir iki gün evvel, herkesin erzak düzdüğü sıralarda dükkâna bir müşteri geldi. Alış veriş etti ve bedelini meci diye çeyreği ve ufaklık olarak tesviye etmtek istedi. Ustam Hüseyin Efendi müşterinin verdiği çeyreklerden birini beğenmedi. Ben de gördüm, hakikaten para pek silik idi.

— Beyefendi! Şu çeyreği değiştirir misiniz?

— Neden?

— Biraz bozuk ta....

— Ne?.. Seni edepsiz herif seni. Sen Şevketmeâp Efendimizin üzerinde turası olan paraya hakaret ediyorsun ha!

— Efendim, turaya bir şey söylemiyorum. Lâkin para bozuk..

— Hâlâ söyliyor hain herif! Ben şimdi sana gösteririm...

Bu adam hatırımda kaldığına göre uzun ve kırmızı fesli, sakalı bıyığı boyalı, kalıplı kıyafetli birisi idi. Derhal telâşla oradan uzaklaştı ve bir saat sonra bir takım adamlar dükkâna geldiler ve bizim ustayı alıp götürdüler...

Adamcağız harıl harıl:

— Efendim, fena bir şey demedim. Para biraz bozuktu. Değiştir. Dedim..

Tamam kırk beş gün adamdan haber alamadık. Kırk beş gün sonra korkudan benzi uçmuş, eli ayağı titrek, bitap bir halde dükkâna döndü ve bu çeyrek bahsini kimseye açmadı.

Vakadan ancak altı ay sonra macerayı öğrendim.. Hüsnü Efendiyi evvelâ Zaptiye nezaretine götürmüşler. Orada bir istnitak etmişler:

Adamcağız bermutat:

— Efendim, bir müşteri bana bir silik çeyrek verdi. Ben de bu para bozuk değiştiriniz! Dedim.. Sözünü tekrar etmiş..

On gün kadar orada kalmış; sabah akşam sopa yemiş. Oradan Beşiktaşta Hasanpaşa karakoluna gitmiş.. Orada da istintak edilmiş. Ayni sözü orada tekrarlamış.. Fakat bu sözleri söyledikçe istiktak edenlerin gözü faltaşı gibi açılıyormuş. Orada da dövmüşler. Nihayet Yıldıza sevketmişler. Orada da istintak edilmiş. Lâkin bu sefer bizim ustanın aklı başına gelmiş. Paraya lâf ettikçe işin büyümekte olduğunu anlamış, Yıldızda şu ifadeyi vermiş:

— Efendim! Bir müşteri geldi. Şu kadar yüz kuruşluk mal aldı. Parasını hep çeyrek, ikilik, kuruş gibi ufaklık olarak vermek istedi. Ben de bu kadar bozuk para alamam, dedim. Yoksa Şevketmeâp Efendimizin üstünde turası olan paraya hiç bozuk demeye benim dilim varır mı?..

— Demek, para bozuk demedin. Bozuk para dedin, öyle mi?.

— Evet efendim! Çocuklarımın ölüsünü öpeyim ki; böyle dedim...

Yirmi gün kadar da bu menval üzere her gün bir başkası tarafından istintak edildikten sonra salıverilmiş...

Bu vaka bana ders oldu. Hâlâ kulağımda küpedir. Hamdolsun Hamit devri geçti; böyle vakalar olmasına imkân yok. Yalnız senelerin verdiği alışkınlık ve yılgınlık neticesi bendeki silik paraya ses çıkarmamak itiyadı değişmedi gitti..

FELEK

ŞEHİR HABERLERİ

Cemal Nadirin Karikatür sergisi

Dün yüzlerce takdirkâr sergiyi gezdi

Karikatürist Cemal Nadir Beyin karikatür sergisi dün saat beşte Halkevi Güzel sanatlar şubesinde açıldı. Serginin açılmasında bulunan yüzlerce kişi Cemal Nadirin karikatürdeki kudretini ve onu sevenlerin çokluğunu gösteriyordu.

Sergi açılmadan evvel Ressam Nurullah Cemal Bey tarafından karikatürcülük hakkında bir konferans verildi. Bizde karikatür ve Cemal Nadirin bundaki muvaffakiyetinden ve karikatürün tarihçesinden bahseden Nurullah Cemal Beyin konferansından sonra Halkevi reisi Ali Rıza Bey Cemal Nadirden ve çizgilerinin kuvvetli ifadelerinden bahsederek muvaffakiyetler temennisiyle sergiyi açtı..

Sergi dün geç vakte kadar yüzlerce kişi tarafından getirilmiştir. Sergide 300 e yakın karikatür vardır. Dün kü küşat resminde hazır bulunanlardan ve gösterilen alâkadan Cemal Nadirin sergisinin halk üzerinde büyük bir tesir ve alâka uyandırdığı görülmekte idi.

BELEDİYEDE

Noksan ölçüler

Kullananlar Müddeiumumiliğe tevdi edilecekler

Esnafın kullandığı ölçülerden noksan olarak elde edilenlerin belediye zabıtası tarafından müsadere edilerek ölçüler müfettişliğine gönderiliyor.

Dahiliye vekâletinden noksan ölçülerin ölçüler müfettişliğine değil, müddeiumumiliğe verilmesi için icap edenlere emir verilmiştir.

Tozkoparanın tezleri

Şişhane yokuşundan tepesindeki Toz koparan caddesinin malûm toz fırtınasının önüne geçmek üzere katranlattırılması takarrür etmiştir.

Sur haricindeki kablo

Sur haricinde yeniden yaptırmakta olan büyük caddenin Topkapı kısmında tam yol ortasında bulunan elektrik muhavvele merkezi ile elektrik kablosunu değiştirmek lâzım geldiğinden buradaki kablo sökülerek yolun kenarına alınmağa başlanmıştır.

Hileli yağlar

Bazı köylülerin piyasaya getirdikleri ve halis tereyağı diye sattıkları yağlardan alınan nümuneler tahlil ettirilmiş, bunların karışık ve hileli oldukları anlaşılmıştır. Belediye bu kabil yağların satışını menedecektir.

EKONOMİ

Türkiye - İtalya ticaret mukavelesi

İtalyan ticaret mümessili evvelki gün Ankaraya hareket etmiştir. Alınan malûmata göre ticaret mümessili, Türkiye-İtalya arasındaki ticaret muahedesi meselesile alâkadarlarla temas edecektir.

Mahsubu yapılan kontenjanlar

Taksim olunan kontenjanların azlığı dolayısiyle gümrükten çekilmesi geciktirilen eşyalara ait kontenjanlar, beyannamelerden tenzil ve gümrükler umum müdürlüğüne iade olunmıyarak bir beyanname üzerinde yapılan mahsubun aynen bırakılması ve bu suretle o beyannamenin hissesine daha sonra isabet eden kontenjanların da mahsubu ile beyanname muhteviyatının kısmen veya tamamen gümrükten geçirilebilecek bir hale gelmesine müsaade olunması gümrüklere tamim edilmişti. Bu kabil mahsubu yapılan kontenjanların, mahsup edildiği devre hitam bulsa dahi istirdadı cihetine gitmek doğru olmıyacağından tatbikatta ona göre muamele iyfası gümrükler umum müdürlüğünce yeniden tamim edilmiştir.

Kurban bayramına hazırlık

Her sene olduğu gibi bu sene de Kurban bayramı İstanbulun çehresinde hususiyetini gösterdi. Son günlerde hemen her meydanda, her cami avlusunda kurbanlık koyun sürüleri ve etrafında toplanan alıcılar göze çarpıyor.

Caddelerde sık, sık hamalların sırtında giden koyunlar görülüyor. Bu sene kurban fiatleri o kadar ucuzdur ki, alâkadarların iddialarına göre hiç bir sene bu kadar düşük olmamıştır. Kurban fiatleri beş liradan başlamakta, bazı hususî beslenen koyunlar 20 liraya kadar satılmaktadır.

Maamafih bu sene kurbanlık koyun satışı çok azdır. Kurban kesmek istiyenler, daha ziyade bedelini Tayyare Cemiyetine vermeği tercih etmektedirler. Şimdiye kadar Tayyare Cemiyetine yüzlerce kurban bedeli verilmiştir.

Dün Darüşşafaka talebelerinden mürekkep bir talebe grupu vapurla Mudanyaya müteveccihen hareket etmiştir. Darüşşafakalılar bayramı Bursada geçirecekeler ve bayram ertesi şehrimize avdet edeceklerdir..

Vali Bursaya gitti

Vali ve Belediye reisi Muhittin Bey, reisi bulunduğu Dağ sporları klübü tarafından bayramda Uludağa tertip edilen kayak tenezzühüne iştirak etmek üzere, dün sabah ailesile birlikte Bursaya gitmiştir.

İbrahim Tali Bey

İkinci umumî müfettiş İbrahim Tali Bey, dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Romanyalı talebe geliyor

Bu hafta içinde şehrimize Romanyalı talebe gelecektir.

Biz böyle düşünüyoruz, Siz acaba ne dersiniz?

Bugün şehrimize gelen bir seyyah, Türkiyenin resim âlemini görmek, tetkik etmek istese veya nesliâtî kendinden evvel gelmişlerin eserlerini etüt etmek arzu etse, bunların hiç birinin Türk resminin terakki ve inkişaf safahatını, tarihini öğrenebilmesine imkân yoktur. Çünkü bu hususu temin edebilecek bir "galeri" miz yoktur. Gerçi resmin Türkiyede elli senelik bir mazisi vardır. Bu elli sene içinde çok çalışılmış, çok eserler vücude getirilmiştir. Fakat bu gelip geçen nesillerin mahsullerinden ortada şöyle toplu bir meşher kalmamıştır. Sergiler açılıp kapanmış, beledi yeler bu sergilerde teşhir olunan eserlerden bir çoklarını avuç dolusu para sarfederek satın almış ve bunlar şuraya, buraya dağıtılmıştır.

Bunlardan başka elimizde gerek kopya ve gerek asil olarak bir çok ecnebi ressamlarının da eserleri vardır. Bunlardan bir kısmı Askerî müzede, bir kısım mühimmi de Ankarada Etnografya Müzesinde bulunmaktadır.

Diğer bir kısmı işe Güzel Sanatlâr Akademisinde "tedris kıymetini haizdir" düşüncesile talebenin istifadesine arzolunmuştur. Topkapı, Dolmabahçe, Yıldız gibi saraylarda da Şeker Ahmet Para, Syit Bey, Zonaro gibi bazı ressamların eserleri mevcuttur.

Diğer taraftan İstanbul ve Ankara belediyesinin, Maarif Vekâletinin satın aldığı bir çok tablolar şuraya buraya saçılmış bir haldedir.

Yani elimizde, yahut daha doğru tabiriyle ellerimizde, oldukça zengin bir hazine vardır. Fakat bunlar bir çatı atlına toplanmış değildir.

930 senesinde Ressam Elif Naci bu meseleyi kurcaladı ve ısrarla bazı neşriyatta bulundu. Bu neşriyatın o zaman bazı akisler yaptığını görmüştük. Meselâ eski Müze müdürü Halil Etem Beyin bu mesele hakkında bir mektubu intişar etti. Başmakalelerle yazıldı.

Akademi müdürü Namık İsmail, Askerî müze müdürü Şükrü ve Asarıatika müzesi müdürü Aziz Beyler gazeteler beyanatta bulundular. Ve hepsi de bu eserlerin toplanıp bir "Galeri" tesis edilmesi ve bu işin alelacele, derhal en son süratle yapılması ve temini lâzım geldiğinde ittifak ettiler...

Ne oldu?.... Hiç!

Aradan bu kadar zaman geçti. Hâlâ bir "Galeri" miz mevcut değildir. Güzel Sanatlarımızın inkişafını temin etmek istiyorsak bu işe lâzım gelen ehemmiyeti atfetmeliyiz ve derhal faaliyete geçmeliyiz..

Biz böyle düşünüyoruz,
Siz acaba ne dersiniz?

İstanbulda Kurban bayramı

Dün Ankaradan bir çok kimseler şehrimize geldi

Dün Ankaradan gelen ekspres ve muhtelif trenler, bayramı İstanbulda geçirmek istiyenlerle, kâmilen doluydu.

Bazı mebuslarımız da şehrimize gelmiştir. Muhtelit katar da 50 dakika teahhurla gelmiştir.

Ankara Kız Lisesinden bir kafile geldi..

Ankara kız lilesi muallimlerinden on ve talebeden yirmi beş kişilik bir kafile dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Bu kafile Haydarpaşa istasyonunda İstanbul kız muallim mektebi muavini İsmet Ramiz hanımla birlikte giden talebe tarafından karşılanmıştır.

Kabataş erkek lisesi talebesi, kız arkadaşlarına bir buket vermiştir

Talebe kız muallim mektebine misafir edilmiştir. Bayramı şehrimizde geçirecekler ve müzeleri gezecekler dir.

MAARİFTE

Münhal kürsüler

Bu sene içinde yerli veya ecnebi Pr. ler getirilecek

Üniversitenin bazı fakültelerinde münhal kürsüler vardır. Bunlardan bir kısmı tasarruf maksadile, bir kısmı da henüz münasip bir profesör bulunmadığı için münhal bulunuyor.

Meselâ edebiyat fakültesinde arkeoloji kürsüsüne büyük bir ehemmiyet verildiği halde henüz muvafık bir zat ile bu kürsü için anlaşılamamıştır.

Üniversitede münhal bulunan kürsülerin daha uzun müddet boş kalmaları doğru görülmediğinden bu sene içinde bütün münhal kürsülere yerli veya ecnebi profesörler tayin edilecektir.

Mevsim hastalıkları

Vilâyet sıhhiye müdürlüğü mevsim hastalıklarının önüne geçmek için şimdiden bazı tedbirler alacaktır.

Bu maksatla ilk mekteplerde muallimler talebeye mevsim hastalıklarından korunmak için nasıl hareket edeceklerini izah edecekler, bilhassa çocuklara yıkamadan mevya yememelerini telkin etmeğe çalışacaklardır.

Erzurum lisesinden yetişenler

Erzurum lisesinden yetişenler cemiyeti dün halkevinde kongrelerini aktetmişlerdir.

Kongrede senelik rapor okunmuştur. Bundan sonra bir yurt açılmasına, yardım sandığı teşkiline ve 23 temmuz 1919 Erzurum kongresi gününün kutlulanmasına karar verilmiş ve yeni heyeti idare seçilmiştir.

Matbuat umum müdürlüğü

İki gün evvel İstanbula gelen matbuat umum müdürü Vedat Nedim Bey Ankaraya gitmiştir.

Bakırköy doğum evi

Bakırköyde Hazinedar çiftliği sahibi Hüseyin beyin teberrüatı ile inşasına karar verilen doğum evinin temel atma merasimi dün yapılmıştır.

İbrahim Necmi Bey

Türk dili tetkik cemiyeti kâtibi umumisi İbrahim Necmi Bey dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

22 Mart 1934

Akşam Fiyatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikrazı dahili	96	T. askeriye	9,75
1933 İstikrazı	98,75	Elektrik	—,—
Şark D. Yolları	2,60	Tramvay	—,—
Unitürk	29,30	Yünel	—,—
„ II	28,55	Rıhtım	17,75
„ III	28,40	Mümessil	54,95
Gümrükler	8	„ II	48,40
Bağdat	9,75	„ III	49,35

ESHAM

İş Bankası Nama	10	Reji	4,10
„ „ Hamiline	10	Telefon	11
„ „ Müessis	108	Terkos	18,50
Türkiye Cümhûriyet Bankası	63,25	Çimento	12,40
Tramvay	34	İttihat dey.	19
Anadolu Hisse	26,35	Şark dey.	1,65
Şir. Hayriye	15	Balya	1,55
		Şark m. ecza	4

ÇEK FİATLARI

Paris	12,06	Prağ	19,08,75
Londra	640,75	Viyana	4,32
Nevyork	79,69	Berlin	2,00,32
Milano	9,25,50	Madrit	5,82,30
Atina	83,36	Belgrat	34,98
Cenevre	2,45,93	Zloti	4,21
Brüksel	3,39,50	Pengo	2,69
Amsterdam	1,17,96	Bükreşt	79,62
Sofya	64,66	Moskova	10,87,75

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	169	1 Şilin. Av.	24
1 Dolar	124	1 Peseta	16
1 Isterlin	645	1 Mark	49
20 Liret	214	1 Zeloti	23,50
20 F. Belçika	115	20 Ley	21
20 Drahmi	24	20 Dinar	53
20 İ. İsviçre	818	1 Çernovliş	—,—
20 Leva	24	1 Altın	932
21 Kur. Çek.	106	1 Mecidiye	35 1-2
[illegible]	[illegible]	Banknot	237

Tırpan

Bursa!.

Bursa Belediyesi İstanbulu Çekirge kaplıcalarına biraz daha yaklaştırmak için Mudanya ile Sarayburnu arasında sür'atli vapurlar işletilmesini istiyor.

Vapurculuk inhisar şekli altında hususî bir imtiyazla Denizyolları İşletme İdaresine verilmiştir. Bursa Belediyesi haklı bir endişe ile Mudanya ve İstanbul arasında işliyen vapurların halkı tatmin etmediğini, bu hatta ayrılan gemilerin pek lâgar ve köhne olduklarını görerek kendisi bir şirket tesis etmeyi düşünüyor ve bunun için bütçesinden fedakârlık etmeyi de göze alıyor.

Denizyolları nakliyatı muayyen bir idareye verildiği için bu arzunun yerini bulmasına kanunen imkân yoktur. Meğer ki hükûmet Bursanın hususiyetini göze alarak kanunda küçük bir değişiklik yapsın.

Denizyolları İşletme İdaresi bazı hususî vapur sahiplerinden gemi kiralıyarak yakın hatlarda seferleri temin ediyor. Bu vaziyete bakılırsa bugün ve yarın için Bursa yolunu kısaltacak süratli ve yeni vapurlar alınması ihtimali yoktur. Şu halde Bursa yolu gene bütün bir gün süren uzun bir seyahat olmağa mahkûmdur.

İşte Bursalıları endişeye düşüren nokta burası. Bursa yalnız İstanbulun, yalnız Türkiyenin değil Türkiyeyi bilen bütün Avrupalıların hoşlarına giden bir yerdir.

Tabiat Bursa dağlarına, Bursa Bahçelerine, Bursa ovalarına öyle bir nimet vermiş ki şairin:

Bir senkine yekpare Acem mülkü fedadır!

dediği İstanbul bile yanında kavruk ve biçare kalır.

Fransızların bir servet membaı haline getirmek için milyonlarca servet döktükleri (Vichy) kaplıcaları Bursa sularından çok fakirdir. Buna rağmen Fransız belediyeleri ve Fransa hükûmeti Vichy'ye müşteri getirmek için her mevsim yeni yeni fırsatlar icat ederler. Oraya doğru hareket eden ekspresler yetmiyormuş gibi son senelerde bir de mavi tren icat ettiler. Ve bütün dünya yalnız Vichy sularını değil bu meraklı değişiklikleri de görmek için oraya akın ediyor. Bizim Bursa yolu eskiden daha kısa idi. Sabahleyin İstanbuldan vapura bindiğimiz zaman öğle yemeğini Bursa'da yemek kabil oluyordu. Şimdi Bursayı ancak akşamın morlukları içinde görebiliyoruz.

Demek Bursa gittikçe uzaklaşıyor. Öyle aileler vardır ki Avrupalıların İngiliz haftası dedikleri cumartesinden başlayıp pazartesiye kadar süren üç günlük tatiller gibi perşembe sabahından başlayıp cumartesi akşamına kadar devam edecek bir istirahat müddetini Bursada geçirmek isterler. Fakat bu arzu bütün bir günü kaplıyan vapur yolculuğu içinde kötürüm olup gider. Ve tabiidir ki Bursa birçok ziyaretçiden mahrum kalır.

Bursa için bir şeyler düşünmek zamanı gelmiştir. Memleketin bu tabiî servetini işletmek için her şeyden evvel onu nüfus kesafeti olan muayyen merkezlere bağlamalıdır. Meselâ Ankaradan, İzmirden Karaköy istasyonuna kadar birer süratli mavi. Yahut pembe tiren. İstanbul Mudanyaya iki buçuk saatte bağlıyacak bir (Beyaz gemi) seferi tesis etmeli ve biraz da halkın hevesini, heyecanını, tecessüsünü harekete getirmeli.

Yoksa yeşil Bursa, kurşunî Nilûfer diye sayıklamak Edebiyatı Cedide şairlerinin pembe hülya, turuncu rüya masallarından farklı olmaz.

(Bursa) yı yalnız bir şehir davası gibi değil, bir memleket meselesi şeklinde mütalea etmek zamanı gelmiştir.

Burhan CAHİT

POLİSTE

Balkon çökünce

Beyoğlunda Kalyoncuda ikikapılı sokakta 11 numaralı evde oturan Madam Despina evin dördüncü katındaki balkonda çamaşır asmakta iken balkon çökmüş ve Despina yere düşerek ağır surette yaralanmıştır. Kadın hastaneye kaldırılmıştır.

Dayak

Samatyada Kazlıçeşmede Mehmet Paşa akaretlerinin bekâr odalarında oturan Şerif ve Rasim ile ayni odada oturan Mevlût ve Cemal arasında kavga çıkmış, neticede Mevlût ile Cemal Rasimi dövmüşlerdir.

Yangın başlangıcı

Beşiktaşta Akarçeşme sokağında kunduracı Mahmut ustanın 3 numaralı dükkânındaki bölmeden ateş çıktığı görülmüş, ve bir yatağın atılan sigaradan yandığı görülerek söndürülmüştü.

Fikirlar ve insanlar

Şiire dair

Hiç bir mevzua veda etmek kabil değil; en umulmadık bir zamanda, küçük bir hadise, kendisinden çok uzaklaştığımızı sandığımız bir meseleye dair eski düşündüklerimizi birer birer hatırımıza getiriyor. Zamanla o kadar değişmişiz ki onları evvelâ birer yabancı sanıyor, uzaklaşmalarını bekliyoruz.

Hayır, onlar gitmiyor, çünkü bizim zamanla değiştiğimiz bir vehim değilse bile sandığımız kadar tam da değil. Hem yalnız biz mi değiştik? Bize kendilerini belki pek hissettirmemiş olan o düşünceler de, zihnimizi sonradan işgal eden meselelerin tesiri ile değişmedi mi?... Bunun içindir ki ilk yadırgama hissi çabuk zail oluyor ve biz o eski dostlara gülümsüyoruz.

Öz şiir meselesini Sabahattin Rahmi Bey kurcaladı; buna dair ilk yazısını okuduğum günden beri mısraların, manzumelerin sırrını yine aramağa başladım. Bulamıyacağımı biliyorum, o sırrı kimse keşfedememiş. Fakat muvaffak olmak muhakkak lâzım mı? Işin en zevkli tarafı muvaffakiyette değil, teşebbüstedir.

Mısraın, nazmın sırrı niçin keşfedilemez? Çünkü hiç bir mısraı, manzumeyi çözmek kabil değildir. Vakıa "şiriyet" onların içindedir; fakat onların cüzlerinde değil, külde ve küllün ancak o vaziyetindedir. İki kelime arasında küçük bir durak, veya mevcut durağın kaldırılması bütün sihri mahveder.

Ahmet Haşim'in "Ağaç" manzumesini hatırlayın:

Gün bitti. Ufukta neş'e söndü.

"Bitti" den sonraki noktayı kaldırın, yani oradaki vakfeye riayet etmeyin, şiir ölüverir. Niçin? İzaha lüzum görmeden anlamıyacak olanları ikna edecek bir sebep göstermek kabil değildir. Öyledir de onun için.

Fakat buradaki vakfe, musikinin "es" leri gibi değildir; çünkü onlar hesaba girer ve manadan gelmez. Halbuki şiirdeki vakfeler manadan doğar. Şiirde ahengi vücude getiren yalnız manadır demiyeceğim; fakat mananın da bu hususta mühim bir unsur olduğu muhakkaktır. Hiç olmazsa vezin ve kafiye kadar ehemmiyetli dir. Verlaine'in "De la musique avant toute chose" una André Spire "De l'émotion avant toute chose" diye cevap veriyor ve authentique bir heyecandan daima bir musiki doğacağını söylüyor. Vakıa heyecanın mana demek olduğu iddia edilemez, çünkü o zaman bir musiki parçasının, bir resmin, bir heykelin de — bir heyecan mevlûdu olduğu için — bir manası olduğunu söylemek icap eder. Bu ise edebî olmağa kalkan, yani fena musikiye, resme, heykele kapı açar.

Şiir için öyle değildir, çünkü şiir kelimelerden, yani "idéologique" olmaktan kurtulamaz. Yalnız savt terkiplerine inhisar etmeğe kalkınca — muvaffak olduğu farzedilse bile — şiir olmaktan çıkıp musiki olur. Halbuki bunlar ayrı ayrı şeylerdir; şunun için ki ikisini de ayrı ayrı zamanlarda özlüyoruz ve ikisinden beklediğimiz zevk bir değildir.

Bir manzumede vakfeleri mana tayin eder dedim; evet ama yalnız o değil. Vezin de, kafiye de (yani mısra sonu) bu işe iştirak ederler. Biribirlerine yardım etmedikleri, yahut birbirine zıt vakfeler istedikleri zaman manzumenin güzelliği bozulur. Zannederim ki eskilerin bir mısradan öbürüne geçmeğe bir kusur saymaları bunun içindir. Fakat bunun güzellik vücude getirmesi kabil:

Bize abaı bîvücudumuzun
Cevfi mazide bir *siyah* ve *uzun*
Gece teşkil eden hayatından

Burada zahirî "enjambement" var, hakikî değil, çünkü "siyah", "uzun" ve "gece" kelimelerini üzerinde durarak okumamızı nazım gibi mana da istiyor.

Eski şairlerimiz arasında Nefi de "enjambement" dan, hattâ bütün kaidelere rağmen beyit "enjambement" ından harikulade tesirler çıkarmasını bilmiştir: "Buldu bu şevk ile bir gûna neşat endişem — Ki bu mıkdarı safa vermek olur mahzı hayal — Çehrei dilbere feyzi nazarı aşıkı pâk — Meşrebi aşıka keyfiyeti sahbayı visal."

Şiirle mananın biribirinden ayrılabileceğini hiç bir zaman kabul etmedim. Bunun içindir ki bir insanın anlamadığı dilde yazılmış bir şiirde zevkalabileceğine inanmam. Vakıa Marinetti "Edirne muhasarası" nı okurken italyanca bilmiyenler de zevk alıyor, ama o manzumede kelimelerin manası yok, hemen hemen hepsi birer "onomatopée"; Marinetti onu okurken şairlik değil, meddahlık ediyor ve biz manayı anlıyoruz.

Baudelaire, Wagner'in musikisini dinlediği zaman: "İşte benim musikim!" diye bağırmak istediğini anlatır. Ekseri manzumeleri dinler veya okurken bu hissi duyarız. Onlar da bizim söylemek istediğimiz, hattâ belki de söylediğimiz şeyleri hatırda kalmağa daha lâyık, daha münasip bir şekilde söyler. Bunun içindir ki gönüle değil, sırf kafaya hitap eden sözler bile, musiki, sır gibi şeyler karışmadan hoşumuza gider. Meselâ darbımeseller, meselâ Boileau'nun birçok mısraları. "On sera ridicule et je n'aserai rire?" mısraı, hiç şüphesiz şu adi manası ile bir şiir değildir; fakat bizde şiir heyecanını tevlit ediyor.

Neden? Çünkü "Başlangıçta kelâm vardı"; kelâmın, düzgün sözün bizim üzerimizde büyük bir tesiri vardır. Bu mısraı, belki uzun bir muhakemeyi kısaca anlatıveriyor. Vauvenargues: "Kötü nazmın hususiyeti nesri uzatmak, iyininki kısaltmaktır" mealinde bir şey söyler. Hiç şüphesiz ki "öz şiir" dediğimiz zaman bile şiirin bu vasfını inkâr edemeyiz. O kadar ki nesirde bile bu meziyeti haiz satırlar görünce, mevzun olmasa bile, mısradan aldığımız zevki duyarız. Şimdi türkçe bir misal hatırlıyamıyorum; fakat André Suarès'ten bir cümle zikredeceğim: Musset'den bahseden yazısına şöyle başlıyor: "On l'aime toujours, parce qu'il a beaucoup aimé." İncil'in "Çok sevenlerin çok günahı affolunacaktır" sözüne de telmih eden ve manası zaten dolgun olan bu cümle mevzun değildir; fakat şüphesiz bir mısradır.

(Ölmüş ve pek zeki diye şöhret bulan bir şairimiz de. Musset'ye dair bir yazısını bu cümlenin tercümesi ile açmıştı. Ama ne tercüme! "Alfred de Musset'yi Fransa'da çok severler, çünkü o çok kadın sevmiştir.")

Bunun gibi yanlış ifade edilmiş fikirleri, anlasak, hattâ kabul etsek bile, iyi karşılamayız. Meselâ "Muhtevi muhtevaya irca edilemez" gibi bir cümle okuyunca — kimin olduğunu söylemiyeceğim — bunda muharririn yanıldığını, "muhteva" kelimesini "ihtiva eden" manasında aldığını anlıyoruz; demek istediği de doğru. O kadar doğru ki bunu kabul etmek için Bergson'u okumağa da hacet yok. Fakat ya şaşırıyor, yahut gülüyoruz.

Şiirden uzaklaştığımı zannetmiyorum, çünkü kelâmdan bahsediyorum ve şiiri, öz şiiri vücude getiren daima kelâmdır.

Nurullah ATA

HİKÂYE

MEKTUP

Haldun Sezai, Semiha ile evlenmeğe karar verdiği zaman, ev hayatının nasıl yürümesi lâzımgeldiğini ve bu hususta ki fikirlerini genç kıza açık açık söyledi:

— Semiha, dedi, bilirsin ki seni seviyorum. Sevmesem seni almam. Öyle değil mi? Yalnız ölünceye kadar seni sever miyim, sevmez mivim, orasını kimse garanti edemez. Hangi erkek bu kadar sadık ve vefalı kalacağını söylerse inanma.. Eğer böyle bir şey olursa, yani sana ihanet edersem, açık söyliyorum ki senden saklamıyacağım. Belki bunu yüzüne karşı söyliyemem. Fakat bir mektup yazarım, şöyle göze görünür bir yere koyarım. Ağlamak yok, mesele çıkarmak yok. Canım isterse güzel güzel mahkemeye gider, ayrılırız. Sen yeniden kendi hayatını tanzim edersin, ben de öyle..

Semiha iyi terbiye görmüş, hayatın acaip cilvelerine karşı cahil, sadece mükemmel bir zevce olarak yetiştirilmiş muti bir kızdı. Sakin ve tatlı yüzü daha ilk bakışta insanın içine bir huzur ve rahatlık veriyordu. Kücük ve daima kapalı ağızı susmak sırasında susmak lâzımgeldiğini pek iyi ifade ediyordu.

Kendisine "tam koca,, olarak seçilen bu Haldun Sezai'yi seviyor mıydi? Böyle bir sual sormak, bu suale cevap almak kadar müşkül bir şey.. Sonra Haldun Semihayı seviyor mıydı? Muhakkak genç kızın terbiyesini, daima her sözünü dinleyişini seviyordu. Öyle hasletleri vardı ki İstanbul gibi büyük bir şehirde bu hasletler herhangi bir koca için bir emniyet sigortası sayılır.

Gerçi Haldunun Semihayı aldatmağa hiç te niyeti yoktu. Fakat hayatında bu çifte bir hâkimiyet isterler. Kendileri isterlerse, karılarına ihanet edebilirler, fakat karıları asla..

Nihayet evlendiler. Modaya uymak için balayını Bursada, Semihanın teyzesinde geçirmeğe gittiler. Dönüşlerinde artık evlerine iyiden iyiye yerleşmiş bulunuyorlardı.

Bir gün Haldun karısına yeni şartlar koştu:

— Semiha, dedi, bilirisin ki seni severim. Eğer sevmeseydim, seninle evlenmezdim. Fakat benim gibi bir adam, izdivaç çenberinin zulmu içinde yaşayamaz. Nihayet dışarıda işim var. Hayatımı kazanıyorum, daha doğrusu hayatımızı kazanıyorum. Onunn için öğle yemeklerine her zaman gelemem. Sonra seninle her zaman dışarıya çıkamam. Hani seni ihmal ettiğim aklına gelmesin. Fakat esir olmağa da niyetim yok. Anladın değil mi.?

Semiha küçük başını eğdi ve ev işlerile meşgul olmağa başladı. Haldun da evin hâkimi mutlakı olduğunu göstermek için elde ettiği kıymetli serbestî ile ev hayatınının kıymetli geçimini temin etmeğe koyuldu. Ekseriya öğle ve hattâ akşam yemeklerini dışarıda yer, Arkadaşlarile bilardo, tavla oynar ve öyle evine dönerdi.

Bütün bunlar Semihayı hiç kızdırmıyordu. Hattâ kadıncağız bir gün dahi olsun serzenişte bulunmamıştı. Onun için de kavgasız, gürültüsüz yaşıyorlardı.

İlkisi de evleneli üç sene olmuştu. Bu son aylarda Haldun serbestisini biraz fazla kullanmış, karısına bir kaç defa ihanette bulunmuştu. Hattâ şimdi de yeni bir kadının peşinde idi. Bir gün öğleden sonra başında bir ağırlık hissederek, erkenden eve gitti. Herhalde bu baş ağrısı bir gün evvel arkadaşlarile fazla kaçırmış olmasındandı. Işlerin de o günlerde biraz bozuk gitmesi keyfini büsbütün bozmuştu:

— Eve döneyim, Semiha bir ıhlamur hazırlar, diye düşünmüştü.

Semihanın kendisini beklediğine hiç şüphesi yoktu.

Fakat kapıdan girerken, hizmetçi kızın:

— Hanım evde yok, demesine öyle kızdı ki..

— Nereye gitti? Ne zaman gitti?

— Her, günkü gibi gitti.

— Ne zaman gelecek?

— Bir şey söylemedi efendim. Zannederim masanın üzerinde sizin için de bir mektup var.

Haldun birden başının ağrısını unuttu. Hakikaten masanın üzerinde ince bir yazı ile adresine yazılmış bir mektup duruyordu.

Haldun yerinde bir başka adam olsaydı, hemen zarfı yırtar, mektupta neler olduğunu öğrenmek isterdi. Fakat Haldun mektubu alınca eli titredi ve zarf düştü. Zihninde, hatıralarının derinliklerinden bir ışık belirmişti: "Belki yüzüne karşı söyliyemem, fakat herhalde bir mektup yazar ve göze görünecek bir tarafa bırakırım. Okur, anlarsın. Kavga yok, mesele çıkarmak yok. Tatlı tatlı mahkemeye gider, ayrılırız.,,

Demek ki bu ders Semihanın zihninde iyi yer etmişti. Taliin istihzasına bakın ki, bu mektubu kendisi değil, Semiha yazıyordu. Mektubu yazmış ve evi de bırakıp gitmişti. Artık onun insanın içine huzur ve rahatlık veren sakin yüzünü bir daha göremiyecekti, tatlı sesini bir daha dinleyemiyecekti.

Koltuğuna oturarak başını iki elleri arasına aldı:

— Semiha neden gitmişti? Onun neyini eksik etmişti ki..

Artık bundan sonra dost dediği ayyaş arkadaşların büsbütün koluna düşmüş olacaktı. Ev gibi insanı kolundan tutup düşürmiyen mesnede hele Semiha gibi emsalsiz bir kadın artık hayal olmuştu.

O sırada kapı açıldı ve Semiha içeriye girdi. Haldun kaybettiği saadetine birden kavuşmaktan mütevellit bir hayret ve sevinçle karısına doğruldu, onu kollarına aldı, âdeta yalvarır gibi:

— Semiha, dedi, geldin değil mi? Artık gitmiyeceksin değil mi? Beni affet beni bırakma.. Ben budala bir adamım. Seni seviyorum. Seni kaybetmek istemiyorum.

Genç kadın hiç sesini çıkarmadan kocasını çocuk gibi kollarında salladı. Göz leri gülerek :

— Peki, peki, dedi, affettim. Sus!

Semiha yalnız kalınca masanın üzerin de duran mektuba merak etti. Hemen aldı, zarfı açtı. Bu mektup Haldunnu ertesi akşam için bir ziyafete davet eden arkadaşlarından birinin mektubu idi.

SEM

Dr. İHSAN SAMİ
Tifo ve Paratifo Aşısı
Tifo ve Paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri çok kat'i muafiyeti pek emin bir aşıdır. her eczane ve Ecza depolarında bulunur. (13894)
1315

Dr. Hafız Cemal
Dahiliye mütehassısı
Cumadan başka günlerde saat (2,30 dan 6 ya) kadar İstanbul Divanyolu No. 118. Kabina telefon : 22398. Kışlık ikametgâh Telefon 42519.
1211

Pek yakınba bir güzellik harikası
MACAR MARŞI
GUSTAV FRÖLIC - KAMİLLA HORN
(14866)

İttihadı Millî
Türk Sigorta Şirketi
Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz
Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir
Merkezi idaresi : Galatada Ünyon Hanında
Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.
Tel. Beyoğlu : 4887. 1213

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

300 Adet Kazan Borusu: Pazarlıkla 1 Nisan 1934 Pazar günü saat 14 te.

Deniz Fabrikalarıma lüzumu olan 300 adet Kazan boru su 1 Nisan 1934 Pazar günü saat 14 te pazarlıkla alınacağından şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve münakasaya iştirâk edeceklerin de yevmi mezkûrda Kasımpaşada kâin komisyonuna müracaatları. (1344)

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL :

18 Plâk neşriyatı.

18,30 Fransızca ders.

19 Eşref Şefik Bey tarafından konferans.

19,30 Türk musiki neşriyatı. (Udi Refik Talât B. Fahire H. Tanburi Refik Bey Rifat B.

20,15 Yukarıdaki saz heyetine muganni Safiye Hanımın iştirakile muhtelif eserler.

21 Muhtelif neşriyat, Ajans ve borsa haberleri.

21,30 Radyo orkestrası tarafından muhtelif eserler.

B U D A P E Ş T E, 550 m.
18: Bertha salon takımı tarafından konser. 19,15: Radyo haberleri. 19,50: Saksofon konseri. 20,20: Neşeleri bir saat. 21: Sigan musikisi. 22: Stüdyodan iki neşeli tiyatro temsili. 23: Haberler. 23,20: Heineman cazı tarafından dans musikisi. 24,20: Caz takımı tarafından konser.

V A R Ş O V A, 1415 m.
17,55: Caz orkestrasının konseri. 18,50: Ziraat. 19,20: Piyano - keman konseri. 20: Muhtelif bahisler. 21,05: Kadın ve erkek muganniler in iştirâkile tagannili orkestra konseri. 22: Müsahabe. 22,20: Chopinin eserlerinden mürekkep konser. 23,05: "Italya,, kahvehanesinden naklen: Dans musikisi. — Müteakiben. — Dans musikisi.

B U K R E Ş, 364 ve 1875 m.
13: Borsa haberleri.— Plâk.— Haberler.— Plâk.. 17,15: Çocuk neşriyatı, 18: Radyo orkestrası. (Fanica Luca takımı). 18: Haberler. 19,20: Orkestranın devamı. 20: Universite. 20, 20: Plâk. 20,45: Konferans. 21: Radyo orkestrası 21,40: Müsahabe. 22: Radyo orkeştrası. 22,45: Son haberler.

V İ Y A N A, 507 m.
18,15: Müsahabe. 18,40: Josef Holzer takımı. 20,10: Aylık dünya vukuatına bir bakış. 20,40: Saat ayarı vs. 20,55: Genvrede oynanacak Avusturya - İsviçre futbol maçı neticesi. 21,05: Senfonik konser. 21,25: "Lanvâl,, isimli bir dram. 22,45: senfinik akşam konseri. 23,35: Plâk ile Paul Whiteman takımından parçalar.

B R E S L A U 316 m.:
17 Hafif musiki, müsahabe, 20 Milli neşriyat, 21,10 Silisya musikisi, 23 Günün son haberleri, 24 Dans musikisi.

ISTANBUL BELEDIYESI
Şehir Tiyatrosu
Bu akşam saat 21 de
KÖKSÜZLER
3 Perde
Muharriri: Vedat Nedim
Halk gecesi
Umuma
1633

Dr. Nuri Fehmi
Göz Hekimi
Cağaloğlu Süreyya Bey apart. saat 2-6ya kadar. Telefon 23212
1210

Dr. HORHORUNİ
Eminönü Valide kıratanesi yanında (13732)
1237

3 üncü kolordu ilânları

M.M. V. SA. AL. KO. dan: Yerli Fabrikalar mamulâtından 13,000 kilo sarı sabunlu kösele kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Ihalesi 31 Mart 934 cumartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin nümune veşartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Ankara'da M. M. V. SA. AL. KO. na müracaatları. (3486) (1069)
1420

DOKTOR
Rusçuklu Hakkı
Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartmanda 1 numara.
1208

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 "	7 50	14 —
12 "	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Milliyet'in edebî tefrikası: 29

KANLI SIR

Yazan: Mahmut YESARİ

Ona, hiç âdetim değilken bu sabahlamaların sebep ve hikmetini sordum. Halim, bunu, benim kıskançlığıma hamletti ve böylelikle kumar hikâyesi meydana çıktı.

Sen, iğrendiğin, tiksindiğin eski mektep arkadaşınla candan dost oluyorsun... Beyoğlunda apartıman tutuyorsun ve kendin kumar oynamadığın halde, onu ve arkadaşlarını davet ediyorsun!

O zaman, senin oynadığın oyunu anladım...

Halim, kumar için nereden para bulabilyor? Annesiyle dargın! Ailede bir rezalet çıkmasın, diye hakikati saklıyorlar zannederim. Benim tahkikatım feci hakikati ortaya çıkardı. Lâkin ben de gizlemeğe mecburum. Sana, onu da söyliyeyim. Halim, annesi namına sahte senetler yapmış ve bir kısım emlâkini satmış! Kumar için, şimdi parayı nereden ve kimden bulabiliyor? Onun on paralık itibarı kalmamıştır. Kim ona borç para verir?

Son bulunduğu memuriyetten de garip bir şekilde istifa etti; daha doğrusu istifaya mecbur ettirildi.

Arasıra benden sızdırdığı bir kaç lira, onun kaç gecelik kumarına yeter?

Ona, sen borç veriyormuşsun, Hüsrev!

Rica ederim, bunun manası nedir? Bu paraları senetle mi, rehinle mi, hangi teminat mukabilinde veriyorsun?

Bütün bu suallerimi, Halimi sevdiğim için, korumak istediğim için, sinirlendiğim için zannetme.. Senin vaziyetini anlamak istiyorum.

Kocamı, niçin kumara teşvik ediyorsun? Aile arasında, çelimez, tahammül edilmez bir dirliksizlik çıkarmak için mi? Eğer ondan senet alıyorsan, bu senetlerde kimlerin imzası var? Bir rezaletle, ailemizi mi yıkacaksın? Eğer rehin mukabilinde ise, Halim, bu rehinleri nereden buluyor? Sahtekârlığı yetmiyormuş gibi bir de hırsızlığa mı sürükliyorsun?

Bu, çok fena, tehlikeli bir oyun, Hüsrev! Düşün ki, bu, oyunun sonunda ben de rezil olacağım....

Ben, bundan şu neticeyi çıkarıyorum: Sen, kocamı değil, beni yıkmak istiyorsun!

Hatıran, hayalimde daima temiz, yüksek kaldı. Allah aşkına Hüsrev, bu temiz hatıraya hürmet et, kirletme...

. . . . . .

Beynim durdu...

Mesturenin mektubunu okuyorum, bir daha okuyorum. Kafam biraz olsun işliyeceğine, büsbütün duruyor...

Ben, neler düşünüyorum; Mesture, neler düşünüyor?

Ben, Mestureye hınç besliyebilir miyim? Bir kadından, daha çok uzaklaşmamış bir mazide sevilmiş bir kadından bu kadar çirkince, alçakça intikam alınmaz? Fakat mektubun her satırında başka bir mana, başka bir ittiham var.

Mesture, bir çok noktalarda haklı.... Zavahir aleyhimde olduğu için, Mesturenin muhakemeleri doğru...

Yalnız bir şeye, bir tek şeye içim yandı. Mesture: "İzdivacımın bütün mes'uliyetini bana yüklemek hiç doğru değil.... Benden hangi fedakârlığı, hem en ağır fedakârlığı istedin de, ben yapmadım? Eğer sen ısrar etmiş olsaydın!" "Benim, suçum, günahım olabilir; lâkin sen de o kadar gevşek davrandın ki... Buna rağmen, ben, seni kabahatli bulmadım, kaderime boyun eğdim!.." diyor.

Fakat Mesture, sen, o zaman bu kadar kuvvetli değildin...

Mart 18

Anî seyahatim, Halim Sireti şaşırttı ve neşesini kaçırttı... Umurumda bile değil....

Mesturenin mektubunu zaman zaman okuyorum. Onun bana verdiği teselli kâfi: "Hatıran, hayalimde daima temiz, yüksek kaldı. Allah aşkına Hüsrev, bu temiz hatıraya hürmet et, kirletme..."

Bu, hayatımın sonuna kadar rehberim, yol ışığım olacak, Mesture!

Hareket edeceğim günün sabahı, apartımanıma bir tezkere bırakılmış. Kapıcıya sordum:

— Kim bıraktı?

— Bohçacı karılara benziyen yaşlı bir rum karısı..

— Başka bir şey söylemedi mi?

— Cevabını bana bırakacaksınız. O kadın benden alacak.

Tezkere, Mestureden:

"Teşekkür ederim, Hüsrev! Beni minnettar ettin. Fakat ne yüzden? Onu, sorma.. Anlatması uzun. Hem anlatmak ta neye yarar? Eğer günün ibrinde, herhangi bir vesile ile, beni aramak istersen, adresini, apartımanının kapıcısına gönder, ben oradan sordururum. Gözlerinden öperim.,,

Istanbula bağlanarak ayrılıyorum.

Daha iyi! Bu bağlılık, bana ayrılık, gurbet acılarını duyurmıyacak!

— 6 —

Mesture Hanımdan Hüsrev Beye.

Hüsrev!

Annem öldü.. Yalnızım.. Kocam, birden değişti. Onun hali, beni, korkutuyor... Artık tamamile onun elindeyim.. Beni, hayata karşı çok zayıf yetiştirdiler...

Bir takım pürüzlü miras işleri, karışık davalar, çapraşık meseleler var. En ehemmiyetsiz alış verişlere bile aklım ermiyor. Halim, bildiği gibi oynayacak. Tehlikedeyim..

O, seni dost biliyor! Gel, beni kurtar!..,,

Mektubu alır almaz, otelin hesabını gördüm, trene atladım.

Trenin hızı kâfi değil.. Çok dağlar aşacağız, çok ovalardan geçecağiz.. Bir kuş olup uçmak bile, içimin titizliğini yatıştıramayacak.

Istanbuldan ayrılırken, hep Mesturenin vadini düşünüyordum. Her gittiğim yerden adresimi göndermiştim. Fakat sekiz ay, bir haber gelmedi.

Ben, onu, ne diye arayacaktım? Ne maksatla, ne vesile ile arayabilirdim? Adresimi istemesinden, onun, beni aramak niyetinde olduğu aşikârdı.. Lâkin bu, pek tepeden inme oldu.

Beni, kendisine hâmi olarak çağırıyor! Mesture; bundan emin olabilir. Hayatta hiç bir kimse, hiç bir kuvvet, onu, kazalardan, tehlikelerden benim kadar korumayacaktır.

Sirkecide trenden indiğim zaman etrafıma bakınıyordum. Mesture, hemen karşıma çıkacak sanıyorum!

Garda, bir tek tanıdık çehreye tesadüf edemiyorum. Pek çocukça düşündüğümü anlıyorum.

Peki, Mestureyi nasıl bulacağım? Şimdi nerededirler?

— *Bitmedi* —

MEMLEKET HABERLERİ

Akhisarlılar Bergamada

Iki kasabanın gençleri müsamere verdiler şehrin görülecek yerleri gezildi

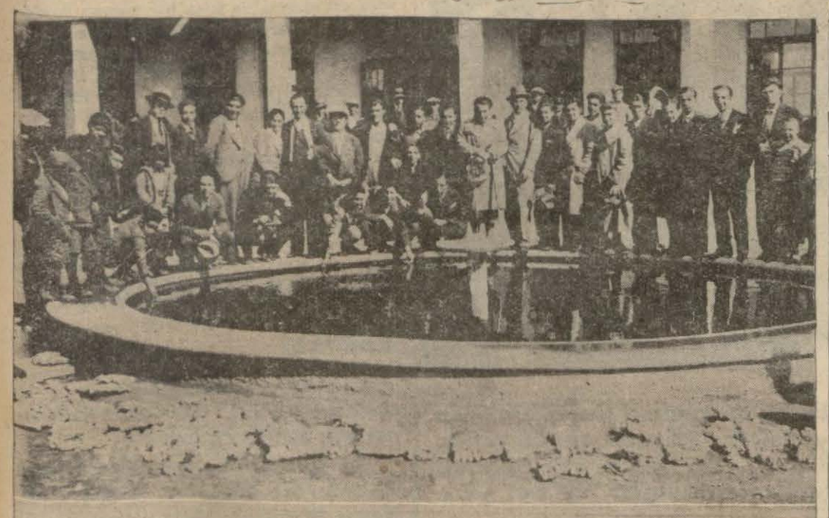

Yukarda Akhisarlılar Bergama Halk Fırkasında, aşağıda Bergamada bir maç yapan Akhisar Gençler Birliği

AKHISAR, (Milliyet) — Bergama Halkevinin daveti üzerine kazamız Gençler Birliği bandosu, spor ve temsil kollarından 53 gencin iştirakile bir seyahat tertip edilerek buradan hareket edildi. Bergamaya muvasalat edilince gece Halkevi salonunda (Çölde bir İstanbul kızı) piyesi verildi. Ferdası gün de iki kaza gençleri bir maç yaptılar.

Her iki tarafın çalışmasına rağmen birinci ve ikinci devreler beraberlikle neticelendi.

Maçtan sonra gençler kafilelerle ayrılarak Bergamanın tarihi abidelerini ve eski eserleri, şehrin görülecek yerlerini gezdiler. Gece (Kahraman) piyesi alkışlar arasında yaşatıldı. Geceyarılarına kadar devam eden iki müsamerede de salon Bergamanın mümtaz halkı tarafından doldurularak gençliğe karşı alâka gösterildi.

Bergamadan samimî bir şekilde ayrılan Akhisarlılar Soma, Kırkağaç ve Süleymanlı köyü halk fırkası ve gençleri tarafından hararetle karşılanarak şereflerine verilen çay ziyafetlerinden sonra tezahüratla Akhisara avdet ettiler.

Pehlivan güreşi:

Türkiyenin başpehlivanlarından Manisalı Rifat, Mülâyim, Karaali ve diğer pehlivanların iştirakile bir hayır işine sarfedilmek üzere bu cuma günü Gazi mektebi bahçesinde ciddî güreşler yapılacaktır.

Yol faaliyeti:

Kazamız köylülerinin işsiz zamanı olan bu günlerde hummalı faaliyetle yol inşaatına devam edilmektedir. Bir çok köylerin yolları hitama erdi.

Maarif hareketleri:

Ortamektep binasının tadilâtına başlandı. Önümüzdeki yıl senesinden talebeler yeni binada tedrisata başlıyacaklardır. Kazamız köylerinde mevcut olan on mektebe ilâveten diğer köylerde de on mektebin temel atma merasimi yapılmakta ve inşaat devam metmektedir. Kazamız kaymakamı Cavit Beyin maarif ve yolculuğa gösterdiği alâka ve faaliyeti Akhisarlıları memnun etmektedir.

Giresonda Reşit Galip ihtifali

GIRESON, 23 (Milliyet) — Bu akşam halkevinde bütün muallimler, doktorlar ve bir çok zevatın iştirakile Reşit Galip ihtifali yapılmıştır.

Posta ve Telgraf sandığı

SIVAS, (Milliyet) — Şehrimiz Posta ve Telgraf memurlarının kendin aralarında kurdukları bir sandıkları var.. Bu sandığın adı Sivas Posta ve Telgrafçıları yardım sandığıdır. Sandık bu umumî içtimaını akdederek hesaplara bakmış ve yeni sandığı idare edecek mesai arkadaşlarını intihaptan sonra içtimaına nihayet vermiştir.

Gireson hususî bütçesi

GIRESON, (Hususî) — Umumî Meclis 934 senesi bütçesini (466.362) lira olarak kabul etmiş ve Daimî Encümen azalıkları için vilâyet merkezi hariç olmak üzere Tirebolu, Görele, Ş. Karahisar ve Aloçra kazalarından birer mümessil seçerek mesaisini bitirmiştir.

Bütçede, sıhhiyeye 27,329 nafiaya 181.268, maarife 135.069 ilra tahsisat ayrılmış ve Italyada fındıkçılık tahsilinde bulunan Halkalı Ziraat Mektebi mezunlarından Hakkı Mahir Beyin tahsil masrafı da 2200 lira olarak kabul edilmiştir.

Umumî Meclisi 200 bin lira açıkla verilen bütçenin tevazünü için yol parası 4 liradan altı liraya çıkarılmış, gene 68,749 lira açık kalarak varidat kısmında kesri munzamlara ve satılacak emlâm bedeline zam ve belediyeden de bin lira muavenet suretile bütçe tevazün ettirilmiştir.

Meclis, encümeni daimî azalarının tahsisatı şehriyelerini yüz lira ve umumî meclis azalarının yevmiyelerini de sekizer lira kabul etmiştir.

Afyon Halkevinde

AFYON, (Milliyet) — Afyon Halkevinde her on beş günde bir konferans verilmektedir. Son konferans (Türk inkılâbının cihan medeniyetinin tekâmülüne olan tesirleri) mevzuu üzerinde Lise coğrafya muallimi Dr. Osman Nuri Bey tarafından verilmiştir. Konferansı bir konser takip etmiştir. Yüzlerce halk tarafından alâka ile dinlenmiştir.

Hafik'in çok yerinde bir işi

SIVAS, (Milliyet) — Hafik kazasının bir piyango tertip edeceğini evvelce hebar vermiştim.. Kazanın kıymetli ve çalışkan kaymakamı Celâl Bey bir kaç günden beri burada.... Piyango biletlerinin tevziî için uğraşıyor bu piyango hasılatile kazaya su getirilecektir.

Bundan başka bir de hamam yapılması düşünülüyor. Piyango biletleri hararetle satılıyor..

Ikramiyeler listesine ve bilhassa köylünün işine yarar ikramiler konulmuştur. Radyo.. Tarla.. Pulluk, sapan elbiselik ilh.. gibi piyango 30 nisanda Hafik belediyesinde noter huzurunda çekilecektir.

Kadının eski dostu iki delikanlıya kıydı

Amasya 12 — Zağre nahiyesinin köyceğiz kariyesinde Bayram ve Mustafa isimlerinde iki genç, yanlarına Münire isminde bir kadın alarak evde eğlenirlerken, birden kapı açılmış ve ayni köyden Hasip isminde biri içeriye girmiştir. Bir zamanlar Münirenin dostu olan ve kadının iki erkekle eğlendiğini haber alan Hasip kadını almak istemiş, ötekiler de vermemişlerdir. Bunun üzerine Hasip tabancasını iki delikanlının üzerine boşaltmıştır. Bayram ve Mustafa ölmüşlar, katil de üç gün sonra yakayı ele vermiştir.

Bir hakaret davası

GIRESUN, (Milliyet) — Vilâyet Maarif Müdürü Rifat Necdet Bey aleyhine Giresun Ticaret Odası başkâtibi Osman Nuri Bey tarafından bir hakaret davası açılmıştır. Osman Nuri Bey Himayeietfal Cemiyeti balosunda bilâsebep kendisinin tahkir edildiğini takibatı adliyeye mesnet ittihaz etmektedir.

Aydında Reşit Galip ihtifali

AYDIN, (Milliyet) — Halkevimiz Köycüler şubesi komite heyeti Türk inkılâbında ve Türk köylüsünün yükselmesinde büyük hizmet ve yararlığı görülen meb'usumuz merhum Dr. Reşit Galip Beyin adını taziz için bir ihtifal yapılmasını idare heyetine teklif etti. Idare heyeti fevkalâde toplanarak bu teklifi konuştu. Ve ihtifalin martın 19 uncu pazartesi günü yapılmasını kararlaştırdı.

Akşehirde Spor hareketleri

AKŞEHIR, (Milliyet) — Şehrimiz gençler spor yurdu tarafından önümüzdeki kurban bayramına bir müsamere verilmek için mezkûr yurdun temsil ğrubu tarafından şimdiden hazırlıklara başlanmıştır. Şehrimiz gençler birliğile bayramın dördüncü günü burada Uşak gençler birliği arasında bir maç yapılacağı da söylenmektedir. Yurdun ğayyur reisi avukat Mustafa Şükrü Bey ve idare heyeti arkadaşları çok şalışmakta, gençliğin ahlâkan ve bedenen kuvvetli ve temiz olması için haftanın muhtelif günlerinde yurt müntesibine güzel mevzular etrafında konferanslar verilmekte ve muntazam bir proğram dairesinde sabah ekzersizleri yapılmaktadır.

Havalar güzelleşti

SIVAS, (Milliyet) — Uzun zamandan beri yağan kar artık erimeğe başladı. Caddeler çamur içerisinde! Belediye caddelerin çamurlarını temizlemeğe çalışıyor. Belediye arabaları durmadan çamur taşıyorlar.. Bu suretlede bol, bol dolaşmak gezmek zamanı gelmiş olacak. Sivasta artık bahar kokusu iyiden iyiye hissediliyor!... Çamurlar kuruyor.. şehrin en iyi caddelerinden istasyon yolunda dolaşmalar başladı.. Kışın kasvetli ve karanlık günlerimden usananlar, bu caddeye döküldüler.

Bahar Sivasta şimdiden başlamış gibidir.

Akkızı kim kaçırdı?

AYDIN, (Milliyet) — Nazillinin Kuyucak nahiyesinin Yora köyünde oturan Köken aşiretinden İbrahim kızı 15 yaşlarında Akkız, köy yanlarında deve güderken Süleyman oğlu Musa ve arkadaşı Hasan oğlu Süleyman tarafından cebren kaçırılmıştır. Akkızın ana babası zabıtaya işi bildirmişler, zabıtaca da Akkız ve kaçıranlar aranmağa başlamıştır.

Babasının evine bomba atan oğlu

Rizeden bildiriliyor: Camidağ köyünde Sadık oğullarından Ahmet ağa isminde bir ihtiyarın evine bomba atılmıştır. Ahmet ağa ile zevcesi ağırca yaralanmışlardır. Tahkikat neticesinde bir para meselesinden münfail olan evin oğlunun bombayı attığı anlaşılmıştır.

Düğün evi Kana boyandı

AYDIN, (Milliyet) — Geçen Perşembe günü Karacasu kazasının Çiftlik köyünde bir düğün eğlencesi 17 yaşında bir genç kızın ölümüne sebep olan bir cinayet olmuştur.

Bu köyden Halil İbrahim kızı Cemilenin düğününde ev önünde köy delikanlıları ve civar köylerden gelen davetliler toplanmışlar. Davullar çalınmış, herkes oynamağa ve köy düğünlerinde âdet olduğu üzere rakı şişeleri de elden ele dolaşmağa başlamış, bu meyanda kafayı iyice tütsüleyen helvacı Ali oğlu 23 yaşlarında kasap Hüseyin oyuna kalkmış ve oyun esnasında aşka gelerek silâh atmak hevesine düşmüş, belinden tabancasını çıkarmış, parmağını tetiğe takmış ve silâhı havaya kaldırıp tetiği çekeceği yerde silâhının ağzını seyircilere doğrultarak çekmiş ve çıkan kurşun oyunu seyredenler arasında bulunan Ayşeye isabet ederek kızcağızın ölümüne sebep olmuştur.

Biraz evvel neşe ve şevk içinde inliyen meydan bu feci vaka üzerine bir matem yerine dönmüş, davulun nağmeleri yerine henüz gün görmiyen yavrularını kaybeden ana ve babanın, teyze ve halaların çığlıkları kaim olmuştur.

Vaka mahalline yetişen jandarmalarımız vakayı müteakip kaçan suçluyu yakalıyarak Cümhuriyet Müddeiumumiliğine teslim etmişlerdir.

Sıvas ihtısas mahkemesinde

SIVAS, (Milliyet) — Sivas ihtisas mahkemesi burada teşekkül ederek büyük faaliyetlerle davalarını ikmale çalışıyor. 934 Şubat ayı içerisinde adlî ihtisas mahkemesinin 24 davası netilecelenmiştir.

Bu davalardan 35 maznundan on üçü beraet ederek diğerleri mahkûm olmuşlardır.

Cezalananlardan ve teşekkül halinde kaçakçılık yaptıklarından dolayı Şarkışlanın Gemrek nahiyesinden Mehmet oğlu Salih, Halil oğlu Hüseyin, Hüseyin oğlu Bekir, Yusuf oğlu Hasan, Tokadın Pazar nahiyesinin Ovacık köyünden Mustafa oğlu Sarı Hüseyin, ikişer sene ve geriye kalan 17 kişi de muhtelif cezalara ve bundan başka da 6013 kuruş ta para cezasına mahkûm edilmişlerdir.

Elâzizde birinci ilkmektepte küçük bir meteoroloji istasyonu çalışıyor

Meteoroloji istasyonunun bulunduğu ilkmektep binası, muallim Şehabettin Bey ve günlük meteoroloji levhası..

ELÂZIZ, (Milliyet) — Vilâyetimizde bir meteoroloji istasyonu vardır. Geçen günkü soğuk ve karlı havada hem havanın vaziyetini öğrenmek ve hem de meteoroloji istasyonunu görmek için istasyonun bulunduğu birinci ilkmektebe gittim. İstasyonu idare eden muallim Şahabettin Bey beni nezaketle karşıladı ve istasyondaki âletleri göstererek lâzımgelen izahatı verdi.

İki sene evvel Ankara Meteoroloji Enstitüsüne devam ederek umumî ve nazarî ders gören Muallim Şahabettin Bey bu vazife ile dört senedir uğraşmaktadır. Geçen sene Ankaradan gelen arkadaşımız uhdesine verilen bu yeni vazifeyi can la başla başarmaktadır.

Memleketimizdeki bu istasyon üçüncü sınıf istasyonlardandır. Şahabettin Bey yalnız hava teressübatının miktarını vaktinde Ankaradaki meteoroloji enstitüsüne bildirir, fevkalâde hâdiseleri de zamanında merkeze haber verir.

Şahabettin Beyin mektep talebesile faaliyeti kayda şayandır. İç kapıdan içeri girildiği vakit sol tarafta (hava vaziyeti) yazılı taksimatı bir levha görülür. Bu levhaya günün muayyen saatlerindeki rasatı yazılır. Bu işleri 4 - 5 nci sınıftan seçilen beş kişiden müteşekkil rasat heyeti görmektedir. Rasat heyeti günün rasatlarının vaktinde taksimatlı deftere yazar, oradan asıl rasat levhasına geçirir. Son rasatta günün nasıl geçtiği kısaca yazılıdır.

Müfredat programında muhtelif sınıflarda ayrıca ders mevzuu teşkil eden meteorolojik hâdiseler üzerinde zaman zaman meşgul olan talebe müşahede ve dikkat kabiliyetlerini bu suretle inkişaf ettirmektedirler. Muallim Şahabettin Bey sınıf seviyesini nazarı itibare alarak 2 - 3 sınıflar için müşahede takvimi hazırlamıştır. Bu takvimde hava vaziyetine göre (yağmur, kar, dolu) bir takım işaretler vardır. Bundan başka günün tarihi, ayı mevcuttur. Havanın vaziyetine göre talebe bu işaretleri takvim üzerinde değiştirmektedir. Bu sayede henüz mürekkep olan bazı mevzular tamamen kavramıyacak talebelere kolaylıkla basit bir şekilde öğretilmektedir. Kıymet ve ehemmiyeti itibarile mühim olan müşahede takvimi ders materyali itibarile de çok değerli ve istifadeyi muciptir.

Şahabettin Bey yalnız bununla kalmamış diğer mekteplerde de bu işlerin başarılması için günün hâdiselerini yazar taksimatlı rasat levhalarının yapılmasına arkadaşlarını teşvik etmiştir. Bugün mekteplerimizde iyi bir şekilde hava hâdiseleri kaydedilmek suretile talebe azamî istifade etmektedir.

Dünkü maçlar

Dünkü maçtan bir enstantane..

(Başı 1 inci sayıfada)

nen Beşiktaşın Galatasaray ihtiyatlarından mürekkep bir takımla berabere kalışı, hep ilk ağızda aykırı sanılan şeylerdir.

Biz bunlara "benlenmiyen neticeler" demekle beraber bu neticeleri hiç te anormal görmiyoruz. Çünkü biz biliyor ve görüyoruz ki, İstanbulun birinci küme takımlarında klas farkı kalmamış ve yahut ta bu fark asgarî bir hadde inmiştir. Eğer bu farkın kalkması ikinci derecedeki takımların oyun tarzlarında birinci dereceye yükselme şeklinde olsaydı, futbolumuz hesabına memnun olmak lâzım gelirdi. Halbuki bu farkın kalkması, birinci dereceki takımların ikinci derecedeki takımlar seviyesine düşmesi şeklinde olmuştur. Bunun içindir ki, maçlardan bir çoğunda, mahalle arası futbolunu andıran gelişi güzel ve şuursuz bir oyun tarzı görüyoruz. Bunun içindir ki, Galatasarayın ihtiyat oyuncularıyle berabere kalan Beşiktaş, ihtiyat oyunculardan mürekkep takımı seviyesine düşmüş bulunan Galatasaray birinci takımile de ayni beraberliği yapmış oluyor. Gene bunun içindir ki, her hangi bir maçta şansı; teknik ve taktikten fazla rol oyniyor ve bundan dolayı beklenmediğini zannettiğimiz, halbuki her zaman beklenmesi icap eden sürpsiz şeklinde neticeler maydana çıkıyor.

İşte dünkü neticeler, futbolumuzun bugünkü vaziyeti hakkında düşündüklerimizi yukarda kısaca hülâsa etmeğe yeni bir vesile oldu.

Taksim Stadında..

Büyük bir kalabalık yok... Gelen seyircilerden birçoğu da, geçenlerde Beykozu 7 - 0 yenen İstanbulsporun her halde yenilmiyeceği kanaatini besliyor.

İstanbulspor ve Vefa - Kumkapı takımları her zamanki kadrolarile sahaya çıktılar. Oyun geçen Beşiktaş - Galatasaray maçını idare eden Ahmet Beyin hakemliği altında başladı.

Rüzgârı lehine olan İstanbulspor başlangıçta on beş dakika kadar üst üste hücumlarda bulundu. Fakat Vefanın sıkı müdafaası karşısında bir şey yapmağa muvaffak olamadı. Bu ilk hücumlar geçtikten sonra Vefalılar, yavaş yavaş tevazünü temin ettiler ve bir karışıklık arasında şu şekilde bir gol yapmağa muvaffak oldular: O vurdu, bu vurdu, top döndü, dolaştı, gene o vurdu, bu vurdu top tesadüfen kaleye gitti, kaleci bu topu tesadüfen elinden kaçırdı. Kale içine düşen topu hemen bir müdafi kaleden çıkardı. Bu vaziyet hakemi şüpheye düşürebilirdi, fakat hakem golü görmüştü.

İlk devre 1 - 0 İstanbulspor aleyhine bitti. İkinci devrede rüzgâr biraz hafiflemişti. İki tarafta da katî bir hâkimiyet görünmiyordu. İstanbulsporun sol açığı Reşat beraberliği temin etti. Oyunun sonlarına doğru da Gaziden aldığı bir pası iyi kullanan Vefa sol içi Enver Vefanın galibiyet sayısını yaptı ve maç 2 - 1 Vefanın galebesiyle bitti.

Kadıköy tarafında..

Beşiktaş - Beykoz birinci takımları dün Fenebahçe stadında epeyi bir kalabalık önünde Suphi Beyin hakemliği altında karşılaştılar.

Beykoz kadrosunda bir değişiklik görülmemesine mukabil Beşiktaş oyuna Feyziyi merkez muavin, her zaman merkez muavin oynıyan Nuriyi sol haf, her zaman sağ iç oyniyan Hakkıyı sol iç, her zaman sol iç oyniyan Şerefi sağ iç mevkilerine getirmiş olarak oyuna başladı.

Bu tecrübe gene Beşiktaşın hasmını hafif ve zayıf görmesinden ileri geliyordu. Bu sefer de Beşiktaş az kaldı bunun cezasını bir mağlûbiyetle çekecekti. Bereket versin ki, hatasını anlıyarak takımını eski vaziyetine getirmekle ikinci devrede ancak beraberliği temine muvaffak oldu.

İlk devre 3 - 0 Beykoz lehine bitti. Beşiktaşın bu yanlış hareketi ve Beykoz muhacimlerinin çok atılgan oyunu neticesinde ilk golü sol iç Mustafa kafa ile, ikinci ve üçüncü golleri de sağ iç Rıdvan attı.

İkinci devreye Beşiktaşlılar, vaziyeti telâfi edeceklerini gösteren bir emniyetle başladılar ve ilk on beş dakika her beş dakikada bir gol yaparak beraberliği kurtardıktan sonra gevşediler.

Bu gevşeyiş, sonradan gösterdi ki, Beşiktaş ayni hızı muhafaza etmiş olsaydı galibiyet sayısını da çıkarabilirdi.

Birinci ve ikinci golleri Hakkı, üçüncü golü Nâzım yaptı. Bu beraberlikten sonra tasnifte Fenerbahçe ve Beşiktaş ayn puvanla birinci gelmektedir.

Sadun GALİP

Fenerbahçe stadyomunda: Günün ilk maçı, Beşiktaş - Beykoz B. takımları arasında yapıldı. Bu maç 2—0 Beykozlular tarafından kazanıldı.

İkinci kümeden Topkapı - Kasımpaşa takımlarını karşılaştıran ikinci müsabakayi Topkapı 2—1 kazandı.

Taksimde ilk maç İstanbulspor - Vefa : Kumkapı B. takımları arasında yapıldı. Ve maçı İstanbulspor 7—0 kazandı.

İkinci maç, ikinci kümeden Hilâl - Beylerbeyi arasında idi. Muvaffakıyetli bir oyun oynıyan Hilâl takımı 6—0 gibi büyük bir farkla galip geldi.

Dün toplanan Kongreler

Cumhuriyet gençler mahfeli kongresi

Cümhuriyet gençler mahfeli senelik kongresi dün mahfelin Beyoğlu Halk Fırkası binasındaki merkezinde saat 10 da yapılmıştır. Kongreye mahfel umumî kâtibi Müçtaba Salâhattin Bey tarafından okunan idare heyeti raporile başlanmıştır.

Raporda bir senede mahfelde yüz eliye yakın temsil verildiği ve temsillerin 20 bin kişi tarafından temaşa edildiği, bundan başka muhtelif cemiyetler, fırka menfaatine muhtelif semtlerde muvaffakıyetli temsiller verildiği, halk lisan dershanelerinin büyük bir rağbet gördüğü ve 200 talebesi olduğu, biçki ve dikiş kursunun yeni başladığı zikredilmekte ve yüksek himayesinden dolayı Cümhuriyet Halk Fırkasına teşekkür olunmakta idi.

Raporun okunmasından sonra geçen senenin heyeti idaresi ipka edilerek kongreye nihayet verilmiştir.

Eyüp fakirleri koruma derneği kongresi

Eyüp fakirleri koruma derneği senelik kongresi dün cemiyetin Eyüpteki sinema binasında yapılmıştır.

Okunan idare heyeti raporunda geçen seneye kadar âtıl bir halde bulunan bu hayır cemiyetinin bu seneki faaliyetinden bahsedilmekte, bu meyanda sinema binasının fevkalâde bir şekilde yapıldığı, aza mevcudunun altmıştan 300 e çıkarıldığı, fakirlere yardım işinin tanzim edildiği zikredilmekte ve cemiyetin yeni tasavvurlarından bahsedilmekte idi.

Rapor hazır bulunanlar tarafından tasvip olunduktan sonra heyeti idare intihabına geçilmiş ve geçen seneki idare heyeti aynen ipka edilmiştir.

Aydın mıntaka kongresi

AYDIN, (Milliyet) — Aydın spor mıntaka kongresi martın 23 üncü cuma günü toplanacaktır.

Mıntakaya dahil bulunan Aydın, Söke Çine, Karapınar, Germencik ve Koçarlı Kulüplerine de mıntaka umumî kâtipliği tarafından tebliğat yapılmıştır.

Hanımefendi, Kaydediniz...

YAKUT

1651 İstanbul

Bu derdin çaresi nedir?

Çocuk babalarından, muallimlerden, mütefekkirlerden soruyoruz..

Çocuklarımızı nasıl okutabiliriz?

Genç muallim diyor ki

Bergama'dan muallim İ. Ertuğrul imzasile ilk tahsil anketimize şu cevabı aldık:

"— İlk tedrisat işinin, en salâhiyettar bir makam tarafından bütün çerçevesile gösterilmiş, ve bunun duyulmuş olması, bu iş için şimdi atılacak adımların çok daha sağlam olmasında âmi olacaktır. İlk tahsilin memlekette kökleşmesi, her halde sen birinci işelrimiz arasında bulunması zamanı geçmektedir. Bu iş için ilk adımlarımı bir iki asır evvel atmış bulunan ve bugün okuyup yazma bilmiyenlerinin on bindelerle — yüzdelerle değil — ölçülen devletlerde bile umum bütçenin %30,40 hattâ 50 si maarife ve bunun mühim bir kısmı ilk tahsil işine ayrıldığına göre, bizde maarif için verilecek paranın nispeti kolaylıkla anlaşılır. Başarılacak bir çok işlerimiz olduğuna göre, hiç olmazsa bu hususa ayrılan paranın kâfi olmadığını tasdik etmeliyiz. Bu, derdin anlaşılması noktai nazarından faydalıdır.

1 — İlk tahsilin, taammümü için başlıca esas buna değişmez bir veçhe verilmesidir. Yapılacak ıslahat, atılacak adımların faydalı neticeler vermesi ve daima ilerlemesi için, *maarif makinaları başına geçen şahısların vücudu ile kaim olmıyan bir prensip* lâzım. Bir prensip ki yalnız umumi çerçevesi değil, teferrüatı da tespit edilmiş bulunsun... İlk tedrisat işinin başına geçen büyük ve küçük memurlar da buna uymak mecburiyetinde bırakılsın.

Bunun için, asgari 10 - 12 yıllık bir mesai programı lâzım. Bu program, biri devlete nazaran ilk tedrisatı, diğeri vilâyete ve kazalara nazaran ilk tedrisatı tahdit etmeli. Evvelâ talim ve terbiye hususu, saniyen inşaat ve malzeme hususu esaslı bir şekilde tespit edilmiş bulunmalı.

Şuna tamamile inanmalıyız: (X) vilâyetindeki vaziyet sıkı, (Y) vilâyetindeki vaziyet müsamahalı ise bu değişikliği idarecilerinin şahsiyetinde aramalı. Belki daha evvel vaziyet aksi idi. Çünkü maarif idarecileri şimdiki değildir. Bunun için, gelen şahıslarla değişmiyen ve yalnız tabiki istenilen program hazırlanmalı. Bunun üzerinde münakaşa, içtihat olmamalı.

İlk tedrisata muayyen müddetlik bir yol gösterildikten sonra bu gibi mahzurların önüne geçilebilir.

2 — İlk tedrisat ayni prensiplerle muvazi bir *Muallim* işine bağlıdır. Bugün ilk tedrisatta vazife gören arkadaşların menşeleri ne kadar karışıktır. Mühim bir kısmı muallim yetiştiren müesseselerden çıkmış bulunmakla beraber, hatırı sayılır bir kısmı da başka başka mekteplerden çıkmıştır.

Orta münevver zümrelerle temasta bulunanlar muallimliğin (elde bir meslek..) sayıldığına şahit olmuşlardır. Orta derece bir mektepten mezun ve böyle bir mektebi tamamlamış birçok gençler vardır ki, kendi sahalarında iş bulamayınca veya bulduğundan memnun kalmayınca muallimliğe atılmışlardır. Bunların bir kısmı kurslara iştirak etmiş ve sonradan muallim sınıfına girmişlerdir. Bir iki aylık kursa acaba ortamektep derecesinde tahsil görmüş bir insanı muallim derecesine çıkarabilir mi?.. Oyle ise muallim mekteplerinin hikmeti vücudu kalır mı?.

"İhtiyaç karşısında müracaat ediliyor, ne yapalım muallim yok..'" fikri ileriye sürülebilir. Bilmem ki, muallimlik için bu doğru mu?.. Muallimlik yalnız tedrisat, yani bilgi işi de değildir. Meslek terbiyesi birkaç ayda alınabilir mi?..

Bu itibarla meslek mektebi mezunları da biribirine benzememektedirler. Muallimlerin yetişme tarzı, o senelerdeki mektep idarecilerinin şahsiyetlerine uygundur. Filân mektepten çıkanlarla, filân mektepten çıkanlar yekdiğerine benzemez. Çünkü onların müdürü (...) diğerlerinin müdürü (....) dır. Belki devletin esas prensipine aykırı hareketi yok. Fakat muallimi yetiştiren esastan ziyade fer'i prensiplerdir.

İlk tedrisat işinin esaslarından biri budur. Muallimleri süzgeçten geçirmek... Bir elden yapılması lâzım olan bu tasfiyenin ilk anlarda belki zararını görür gibi olacağız, muallimler azalacak. *Muazzam bir binanın, daha çabuk yetişmesi için, temellerini alelâde atıvermek doğru olabilir mi?*

3 — Her maarifçinin, noktai nazar yürütmeden takip edeceği *değişmiyen prensiple* ideal muallim temin edildikten veya temini için adımlar atıldıktan sonra öne çıkacak mühim iş *muallimin maddi ve manevî refahıdır.*

Hepimiz biliyoruz ki, muallim manen olgun değildir. Bu, başka manada anlaşılmamalı. Muallim, kendisine manen lâzım olan gıdayı alamamaktadır. Bilhassa köy muallimi... Şehirden birkaç günlük mesafede, postası olmıyan bir yerde, muallim ekmek, su kadar lâzım olan gazete, mecmua, kitap vesaireyi temin edebiliyor mu?. Tabii (istisnası pek az) evet demek müşküldür. Ayda bir defa kasabaya — şehre değil — inen muallim bu bir veya bir buçuk günlük misafiretinde ancak birkaç tanıdığı ile görüşebiliyor, aylık ihtiyacını alıyor. Kitap ve gaezte ihtiyacını temin edebilene pek az rastlıyoruz.

İlk tedrisat muallimi maddeten de refah içinde değildir. Kendisinden en güç bir işi başarmasını beklediğimiz muallim acaba maddeten tatmin edilebilmiş midir .. Halen gördüğümüz meslektaşın yaşayışı, kendisinden istenen manevî cephede çarşabilecek şekilde midir?..

4 — Muallimliğin manevî cephesi düşünülürken, unutulmaması lâzımgelen bir nokta daha: *Vekil muallim..*

Birçok mekteplerde vekil muallimler vardır. Kendileri okur yazar oldukları için, askere giden veya herhangi bir şekilde açık kalan vazifeye tayin edilmişlerdir. *Giden muallim, geriye bir defter koleksiyonu, bir başka vazife bırakmamıştır ki, gelen vekil bıraktığı yerden başlasın.. Çocuk bir defter değidir. Muallim bir defteri değil, bir küçük insanı, yarım kalan bir adamı bırakmıştır. Acaba okur yazarlığından başka bir meslek kıymeti olacağından şüphe edilen bu vekil, muallimin yerini tutabilir mi?.*

Vekili tayin eden mektep başmuallimi veya maarif âmiri, acaba onu birkaç ay içinde meslektaş yapabilir mi? Başmuallimin düşündüğü, sınıfın boş kalmamasıdır. Yarım kalan çocuğu böyle ellere vermektense, yüzüstü bırakmak daha hayırlıdır.

İlk tedrisatta vekil muallim kullanmak usulüne nihayet vermek mecburiyeti karşısındayız. Bu iş için vilâyet ve kaza merkezlerinde ihtiyat muallimler bulundurarak vaziyetin önüne geçebiliriz. Hiç olmazsa acemî ustalar elinde çocuk binasını yarım temellere istinat ettirmemeğe çalışırız. Bir sene zarfında iki üç vekil muallim gören çocuklara ancak acınır.

5 — İlk tedrisatta düşünülecek en mühim prensiplerden bir ve belki birincisi de (*köy - şehir*) işidir. Şimdiye kadar gördüğümüz ve Başvekil Paşanın izahatından da öğrendiğimiz gibi 3 milyon şehirliye 6600 muallim, 11 milyon köylüye de ayni miktar muallim.

Köy daha münevver midir de bu kadar az muallimi var?... Yoksa bütün husuşî ilk tedrisat mektepelri hep köylerde mi ?.. Acaba şimdiye kadar köye verdiğimiz levazım parası nedir?. Bel ki senede 8 - 10 lira değil mi? İlk tedrisat mecburi ve halk için olduğuna göre köyden işe başlamak icap etmez mi?. Bu mesele üzerinde — Osmanlı devletinin meşhur Maarif Nazırı gibi — *Tuba ağacı münakaşası* yapmak zamanında değiliz.

Husuşî mektepler, ortamektepler yüksek mektepler.. hep şehirde. Bundan başka bütün muallimlerin yarısı şehirde ve ekserisi muallim mektebi mezunu.

Halbuki şekle varmak için, en şeditbir prensipin tahakkukuna çalışmak mevsimsiz değildir. İcap ederse şehirde az mektep açar ve yalnız fakirleri okutabiliriz. Ortahalliler ve zenginler husuşî mekteplere gitsinler. 11 milyon köylü için birkaç yüz bin şehirli müteessir olursa büyük bir iş değil.

Şehirde aile hayatı da var. Aile de bir mektep deği lmi?

"Evvelâ köylü,, esası kabul edildikten sonra, köye giden hocaya şimdilik bir imtiyaz da verilebilir. *Köyü şehir için değil, şehri köy için bir basamak yapmıya çalışmalıyız.*

Köy hocasının her hususta çalışabilmesi için azami kolaylık gösterilmeli. Yoksa vazifesini candan başarmak istemeyen muallim, teftiş için gelenleri nümayişle memnun da edebilir. İstenen bu değildir. Noktai nazarın tahakkukuna çalışıldıktan sonra ideal*münevver köylü*yü görmek mümkün olabilecektir.

MÜTEFERRİK HABERLER

Türk tayyarecileri

Atinada yapılan Resmi kabul

ATINA, 23 (Milliyet) — Yunan Cümhuriyetinin onuncu yıl dönümünün kutlulanmasına iştirak etmek için dün vasıl olan Türk tayyarecileri Meçhul Asker âbidesine giderek çelenk vazetmişlerdir. Türk tayyarecileri hükûmet tarafından "Büyük Britanya otelinde misafir edilmişlerdir.

Dün akşam Türk tayyarecileri şerefine Hariciye nazırı tarafından bir ziyafet verilmiştir.

Bu ziyafette Türk sefaret konsoloshanesinin yüksek memurları ile bir çok resmi zevat hazır bulunmuşlardır. Ziyafeti bir resmi kabul takip etmiştir. Ve bu resmi kabulde Atinanın en yüksek aileleri bulunmuşlardır.

Yüksek bir şahsiyetin beyanatı

Resmi kabul esnasında yüksek bir şahsiyet Türk tayyarecilerinin Yunan Cümhuriyetinin onuncu yıl dönümünün kutlulanmasına iştirak etmesinin büyük Yunan milletini fevkalâde heyecana düşürdüğünü beyan eyledi.

Dost Cümhuriyetin büyük günü

Yarın Yunan Cümhuriyetinin 10 uncu yıl dönümü olduğundan saat 11 de konsoloshane kilisesinde ruhani bir âyin yapılacaktır.

Oğleden sonra saat 17 de Ceneral konsül M. Kapsalis ve refikası Hanımefendi, Yunan tabasının tebrikâtını kabul için konsoloshanede bir resmi kabul tertip etmişlerdir.

Üç kasa hırsızı

(Başi 1 inci sahifede)

rından ve Macar tebaasından Jorj ile Sefer ve Şevket namında daha iki kişinin Beşiktaş icra dairesini soyacaklarını söylemiştir.

Bu ihbar üzerine zabıta memurları daireyi tarassut altına almışlardır. Hırsızlar gece yarısı daireye gelmişler, evvelâ kapıyı maymuncukla açmak istemişler, fakat kapının kolay açılmadığını görünce demir parmaklıkları kesmişlerdir.

Şevket ile Sefer gözcü olarak dışarda kalmışlar, Jorj içeriye girerek kasayı burgu ile kırmak isterken, polisler birdenbire saklandıkları yerden çıkarak üçünü de yakalamışlardır.

Bunlar Mahmutpaşada bir Musevinin dükkânındaki kasayı da soymak istediklerini, bilâhara vaz geçtiklerini söylemişler ve bir çok hırsızlıklarını anlatmışlardır.

Dün de icra dairesinde tahkikata devam edilmiştir.

Çocuklar arasında

Anneler Birliğinin müsameresi

Dün Himayeietfal Anneler Birliği tarafından Caza d'Italia'da kostümlü bir çocuk müsameresi verilmiştir. Müsamereye 15 yaşına kadar yüzden fazla çocuk iştirak etmiştir. Müsamere pek eğlenceli olmuş, mini mini yavrular millî oyunlar oynamışlar ve saat 21 e kadar eğlenmişlerdir.

Fransız Ticaret odası kongresi

Fransız Ticaret odası heyeti umumiyesi, dün sabah Union Française'de toplanmıştır. İçtimaa Fransız sefiri M. Kammerer riyaset etmiştir. Oda reisi M. Reboul, Odanın bir senelik faaliyeti hakkında izahat vermiştir. M. Reboul Türk - Fransız ticarî münasebatından bahsetmiş ve dünyanın her tarafından şiddetli bir buhran hüküm sürdüğü halde, Türk - Fransız ticarî münasebatının iyi bir halde bulunduğunu söylemiştir. Bundan sonra, azadan ve geçen sene deniz banyosunda vefat etmiş olan M. Salingar'ın istirahati ruhu için bir dakika sükût edilmiştir.

Riyaset makamını işgal etmiş olan M. Kammerer söz alarak dünya buhranından bahsetmiş ve bundan Amerikanın bile geniş mikyasta müteessir olduğunu söylemiş ve buhranın her tarafta şiddetle hüküm sürmesine rağmen Türk - Fransız ticarî münasebatının mucibi memnuniyet bir halde bulunduğuna işaret ederek, Odaya mesaisinde muvaffakiyet temenni etmiştir. Heyet, idare heyetinin bir senelik mesaisini tasvip etmiştir.

Ateş - Güneş klübü müsameresi

Ateş ve Güneş klübü müsameresinden çıkanlar ..

Geçen gün yazdığımız üzere, Ateş - Güneş klübü ikinci çocuk gününü dün, fakat bu sefer bir sinemada yaptı.

Bu ikinci gün, 23 şubatta Ateş - Güneş klübünde sesli olarak çekilen çocuk günü filminin iki komik filmle birlikte, Melek sinemasında, klübün davetlisi olan çocuklara ve ebeveynine gösterilmesi şeklinde yapıldı.

Dün sabah saat onda başlıyarak bir saat süren bu filmlerin gösterilmesinde Melek sineması çocuklar ve davetlilerle tamamen dolmuştu.

Ateş - Güneşin çocuk filmi büyük bir muvaffakıyet kazanmış ve bir çok yerleri şiddetle alkışlanmıştır.

Filmin resimleri ve sesleri çok güzeldir.

Rıhtım şirketi

Rıhtım civarındaki yolları iyi yapmış

Rıhtım civarındaki yolların inşası ve iyi muhafazası rıhtım şirketine ait olduğu için senelerdenberi bu yolların yapılmadığını gören belediye Nafia vekâleti delâletile rıhtım şirketi nezdinde teşebbüsatta bulunmuş ve şirket te yolun tamir ve ıslahına başlamıştı.

Belediye mühendisleri şirket tarafından yaptırılan yolların âdî tarzda inşa edildiğini ve kısa bir zaman sonra yeniden bozulacak derecede az kum ve alelâde taş kullanıldığını görmüşler ve belediye riyaset makamına bir rapor verimişlerdir. Bu rapor üzerine belediye inşaatı tatil ettirmeğe karar vermiştir.

Şirket yeniden bu yolu muntazam bir şekilde yapmadığı takdirde belediye şirket aleyhine nafia vekâletine müracaat edecektir.

Meclis reisimiz Geldi

(Başi 1 inci sahifede)

elinde bulunan buğdayların alınmasına tahsis edilecektir.

— Mayısta Peşteye gidecek olan mebuslardan mürekkep heyet kimlerden ibaret olacaktır.

— *Peşteye kimlerin gideceği henüz malûm değildir. Fakat 8 - 10 kişiden mürekkep bir heyet göndereceğiz. Bu ziyaretten maksat geçen sene Cümhuriyetimizin 10 uncu yıl dönümünü tebrik için Ankaraya gelmiş olan Macar heyetine iadei ziyaret etmek ve dostane münasebatı temin etmektir.*

Büyük Millet Meclisinde Cemil Beyin riyaseti altında teşkil edilmiş olan Türk - Fransız dostluk grupu da faaliyette bulunuyor. Bu teşekkülden maksat iki memleketin Parlamentoları arasında dostane ve samimane münasebetlere vasıta olmaktır.

— Tayyare Cemiyeti varidatının

Kâzım Paşa Hz. nin teşriflerine ait bir intiba

arttırılması için bazı tedbirler alındığı doğru mudur?

— *Evet doğrudur. Cemiyete muavenet suretiyle temin edilmekte olan varidatın arttırılması için bazı tedbirler alınıyor, bu sayede varidatın artacağını tahmin ederim."*

Tarihî roman: 40

Güneşin Oğlu

Yazan: İskender FAHREDDİN

— Suriyeli ihtiyarın anlattıklarını, ondan evvel Akat reisinin söylediklerini işitmedin mi?

— Hepsini işittim.. Hepsini biliyorum... Fakat, hiç birisine inanmıyorum. Oşaser benim gözümde sivrisinek kadar küçük ve korkak bir kraldır. Bütün bunları korkusundan ve zafından uydurmuştur.

— Ben inanıyorum.. İnanmasam da tedbirli bulunmak lâzım. Bu gece kralı öldürmeden yakalarlarsa şehre kolayca gireriz.

— Suriyeli ihtiyar onları mükemmel bir tuzağa düşürdü.. Giden kahramanların hepsi ölecek ve hiç birisi geri dönmiyecek.

— Nerden biliyorsun...?

— Bun bilmiyecek ne var..?! İhtiyar krala hizmet ediyor.. Ve senin güvendiğin en kuvvetli döğüşçüleri tatlılıkla elinden aldı.. Koyun gibi peşine takıp öldürmeğe götürdü.

Bora güldü:

— Sen Baykut'u çok sevdiğin için, bu sözleri ona acıdığından ötürü söyliyorsun! Suriyeli ihtiyar, kraldan zulüm ve işkence görmüş bir adamdır. Ben onu denedim.. Bana sadıktır.

Hitay'in canı sıkılmıştı:

— Ben Baykut'u kardeş gibi seviyorum, mert ve ölümden yılmaz bir yeğit - dedi - Akıncılar arasında, varlığı, etrafındakilere cesaret veriyor. Yaban öküzile nasıl boğuştuğunu ve yolda iki yüz göçebeyi nasıl boğduğunu gözümüzle görmedik mi?

Ve oturduğu yerden kalkarak çadırın içinde dolaşmağa başladı:

— İhtiyara gelince, kralın hafiyesi olduğu muhakkaktır.. Bunu, çok acı bir tecrübeden sonra anlayacaksın!

Güneş'in oğlu düşünüyordu:

— Arkadaki bağların arasından bir akıncı kolu göndersem, acaba içeriye girebilirler mi?

— Artık bu işin sonunu beklemek gerek. Madem ki gece yarısına kadar cinleri kışkırtacaklarmış.. Bekliyelim. Bir haber alamazsak, o vakit ne yapacağımızı düşünürüz.

— Bir noktadan korkmağa başladım, Hitay! Kralı arkadan kaçırmağa teşebbüs ederlerse...?!

— Bu, benim de hatırıma gelmişti.

— Bağların etrafını çevirtsek nasıl olur?

— Çok iyi bir tedbir..

Bora, bağların arkasına bir akıncı kolu gönderdi.

— Bağlardan kimsenin kaçmasına meydan vermiyeceksiniz!

Dedi.

Akıncılar şehrin arka tarafındaki bağları sarmışlardı.

Güneş'in oğlu bu tedbire tam vaktinde müracaat ettiği için, vaziyetten biraz daha emin olmağa başlamıştı.

Hamat'tan bir kuşun bile kaçması ihtimali yoktu.

Şehrin her tarafı Türk akıncılarile çevrilmişti.

(Tılsımlı belde)de neler oluyor?

Beş arkadaş, Suriyeli ihtiyarın peşinden giderek, biraz sonra şehrin içine girmişlerdi.

İhtiyar, yeraltından bir kapı açmış, dar ve uzunca bir yoldan geçerek, kolayca şehre varmışlardı.

Yolda konuşmağa vakit bile bulamadılar...

Suriyeli ihtiyar:

— Size sarayın bahçesi önünde, nasıl davranacağınzı anlatacağım.

Diyordu.

Sarayın bahçesine kadar, yollar da kimseye rastlamamışlardı.

Fakat, birdenbire, dar bir sokaktan geniş bir meydana çıktılar.. Ve kralın muhariplerile karşılaştılar.

Suriyeli ihtiyar mânâlı bir şaşkınlık göstererek derhal ortadan kaybolmuştu.

Türk akıncıları, ihtiyarın kurduğu tuzağa düştüklarini anlamışlardı.

Kralın gözcüleri demir örgülü zırhlar içinde çok heybetli görünüyorlardı.

Gözcüler ucu sivri mızrakları uzatarak beş arkadaşı çevirmişlerdi.

Baykut'un gözleri dönmüştü..

Kendi kendine:

— Iyi ki Hitay gelmedi..

Diye söyleniyor ve Suriyeli muhariplerin üzerine atılmak istiyordu.

Meydan biranda yüzlerce mızraklı ile dolmuştu.

Etrafta meşaleler yanıyor.. Kral sarayın penceresinden ortalığı seyrediyordu.

Akıncıların evvelâ birer birer kollarını arkaya bağladılar.. Sonra kaçmasın diye bacaklarına kalın ve ağır demirler taktılar..

Arkalarından mızrakları batırarak saraya doğru sürüyorlardı.

Şehrin içinde kralın gözcülerinden başka kimseler görünmüyordu.

Herkes uykuya dalmış gibiydi.

Baykut yolda giderken, kendi kendine düşünüyordu:

— Dört çevresi Türk akıncılarile sarılan bir şehir halkı bu kadar kaygusuz olabilir mi? Kapısına düşman dayanan bir ev sahibinin gözü nasıl uyku tutuyor?!

Baykut'un arkadaşları da gittikçe artan bu şüphe ve hayret içinde bacaklarını sürüyerek gidiyorlardı.

Sarayın bahçesinde daha fazla kalabalık vardı.

Temiz giyimli bir takım insanlar kapının önüne toplanmışlardı.

Herkes biribirine:

— Kralı öldürmeğe gelen Türkler...

Diyerek beş arkadaşı gösteriyor ve gülüşüyordu.

Şehir haricindeki Türk akıncılarının sayısından bu zavallı adamların haberdar olmadıkları belliydi.

Önde Baykut olduğu halde, yakayı ele veren serdengeçti Türk akıncıları saray kapısından içeriye girmişlerdi.

Kral Oşaser, karisile beraber, göz kamaştırıcı büyük bir salonda ayakta duruyordu. Kralın sağında ve solunda çok iri boylu birer cellât görünüyordu. Cellâtlar parlak ve büyük palalarını omuzlarına kaldırmışlardı.

Yakalanan Türkler kralın önünde durdular.

Oşaser hepsinin yüzüne ayrı ayrı baktı..

Ve içlerinden birine sordu:

— Şehir etrafında konaklıyan arkadaşlarını da sizin gibi iri yarı adamlar mıdır?

Hepsi birden :

— Biz en cılızları...

Diye cevap verdiler.

Oşaser tekrar sordu:

— Kaç kişisiniz..?

— Elli binden fazla..

Oşaser gülümsedi:

—Ne yazık... Şehrin etrafında elli bin leşi alacak kuyularımız yok.

Kralın karısı çok güzel bir kadındı. Baykut'un şişkin bazularına, geniş göğsüne, iri boyuna dikkatle baktı.. Ve kocasına: — *Bitmedi* —

Büyük ölüler günü

(Başı 1 inci sahifede)

Bu nutuktan sonra bir talebe, Abdülhak Hâmit Beyin bu ihtifal münasebetile birliğe gönderdiği iki mektubu okudu. Abdülhak Hâmit Bey Namık Kemal Bey için diyordu ki:

"— Edebiyatta benim son üstadım Namık Kemaldir. Ondan evvel Recai zade Ekremi ve daha evvel de Şinasiyi zikredebilirim. Kemalin şöhreti kalemiyesine muttali olduğum zaman ben 16 yaşındaydım. O, 28 yaşında idi. O, İstanbuldan Avrupaya firar ediyordu, ben Tahrandan İstanbula avdet ediyordum (1285) . Bu tarihten bir çok seneler geçtikten sonra Recai Zadenin himmetile aramızda muhabere açılmıştı. Ben burada o Bahrimuhitin dalgalarını sayacak değilim, çünkü sayısızdır ve çünkü bir dalga büyükse yerine gelecek olan dalga daha büyüktür. Onların her biri gizli bir kasırga halinde esen havayı hürriyetle coşan ve bir tuğyanı hamiyet ve hamasetle o ummanın haşmet ve azametini ilân ederler. Aşkı vatanla veran olan bu havayi hürriyet vatanın yalnız sahillerile dahillerine değil, hem de bütün âfak ve amakına müstevli olmuş idi. Evet, Namık Kemalin bu ilhamile bir çok çocuklar, gençler, bir çok şakirtler, üstatlar, bir çok ta benim gibi ihtiyarlar doğmuştur!

Kemal bütün zekâları teslih ederek istibdada ilânı harbetmiş ve muzaffer olmuştur. Elhasıl, aşkı istiklâl ve aşkı hürriyetle en kuvvetli münadı olan kalemden ne sanih olabilirse, Kemalin kaleminden o sünuh etmiştir.

Bir Namık Kemal günü ihdasile Türkün tarihi mefahirine bir ruzname daha ilâve etmiş olan gençlerimizi tebrik ederim. O, güneş gibi parlak güne girmek için istikbalin kapısına gelmiş, biz de onu karşılamakla müftehir bulunuyoruz.,,

Abdülhak Hâmit Beyin Ziya Gökalp için yazdığı mektupta da şu satırlar vardı:

" — Ziya Gökalp'ın Türk gençliğine olan hidematı elbette tezekkür ve teşekküre şayandır ve onun gibi bir millet efradına milli heyecanlar ilham etmek, ve o ilhamı gene milli bir lisan ile tebliğ eylemek kudretini gösteren ve büyük olduğu kadar da hayırhavah olan bir şahsiyeti o milletin tebcil etmesi pek tabiidir. Nitekim vaktile bir mecliste okunan ve bir defterde hatvesile mukayyet bulunan sözlerinin hâtimesinde — yeni neslin şuurî terbiyesi de, felsefi terbiyesi de Hâmitten mevhuptur — diyecek kadar bana teveccühkâr olan Gökalp'ı taziz edenler arasında bulunmakla pek tabii olarak ben de iftihar ederim.

Her hangi bir milletten yetişen, hususile o milletin ilim ve irfanını vicdanî bir lisan ile tarsine çalışanlar mensup oldukları milletin büyüklüğünü temsil ederler, her biri manevî bir hekimdir. Eski zamanlarda öyleler namına putlar yapılır ve onlara tapılırmış. İhtimal ki putperestlik biraz da ondan ileri gelmiştir. Biz şimdi tapmayız, fakat büyüklerimizi inkâr veya tecahül etmek tariki sakimine de elbette sapmayız.,,

İhtifale rahatsız olduğundan dolayı iştirak edemiyen Sami Paşa zade Sezai Beyin gönderdiği mektup ta başka bir talebe tarafından okunmuştur. Mektupta şu satırlar vardı:

"— Gelemediğim için sizlerden ve sizler kadar kalbimden, ruhumdan özürler ve aflar dilerim. Gençliğe ebediyet veya ebediyete gençlik veren Büyük Gazi eseri dehasını sizlere emanet ediyor. Bir kavmin hayatı millisi olan dehâlar, büyükler de sizlere emanetten Namık Kemali tebcil eden bir nesil tebcile lâyıktır.

Ey münevver gençler, gideceğiniz İstikbalde eminim ki Abdülhak Hâmide, Namık Kemale tesadüf edecekseniz.,,

Sami Paşa zade Sezai Bey, bu satırlardan sonra Namık Kemale dair bir hatırasından bahsediyordu. Sezai B. Namık Kemali ilk defa mahbesinde görmüştü. Büyük vatanperverin o sıralarda gene bir eser yazmakla meşgul olduğunu ilâve eden Sezai Beyin mektubu şu satırlarla bitiyordu:

"İdeal bir aşk ile vatanını seven, bir uslûbü cihangirane ile sevdiren bu edibin yer yüzüne taallûku azdı. Vatanını cennetin, milletini yıldızların üstüne çıkarmak istiyordu. Türk vatanı Namık Kemale minnettardır.,,

Bu mektupların okunması bittikten ve her biri ayrı ayrı alkışlandıktan sonra talebeden Rüknü Bey bir nutuk söyliyerek, uzun seneler süren hürriyet mücadelesinden bahsetmiş, vatan ve hürriyet kelimelerinin lûgatlardan bile kaldırıldığı bir sırada, gür bir sesin:

"Ne mümkün zulm ile, istibdat ile imhayi hürriyet
Çalış, idrâki kaldır muktedirsen adımından,,

Diye haykırdığını ilâve ettikten sonra Ziya Gökalp'ın Namık Kemal hakkındaki düşüncelerini söylemiş, Namık Kemalin:

Vatanın bağrına düşman dayadı hançerini
Yok mudur kurtaracak bahtı kara maderini?

Sualine, Büyük Gazinin muazzam bir cevap olduğunu ilâve etmiş ve çok alkışlanmıştır.

Bundan sonra, edebiyat fakültesi dekanı Köprülü zade Fuat Bey talebenin alkışları arasında kürsüye gelmiş, çok kıymetli bir konferans vermiş ve iki şahsiyetin de mücadelelerini, bitaraf bir gözle tahlil etmiştir.

Bu konferanstan sonra, şair Şükûfe Nihal Hanım Namık Kemal için yazdığı güzel bir şiiri bizzat okumuş ve alkışlanmıştır.

İsmail Habip Bey de, Namık Kemal ve Ziya Gökalp'ın hayat, mücadele ve eserlerinden bahseden heyecanlı bir konferans vermiştir.

İsmail Habip Bey Namık Kemalin çocukluğundan vefatına kadar giriştiği mücadeleleri, uğradığı mihnetleri anlatmış, eserlerinden parçalar okumuş, Ziya Gökalp'ın hayatının da Namık Kemale müşabiheti olduğunu, hattâ her ikisinin de ayni yaşta öldüklerini söylemiştir.

Bundan sonra talebeler tarafından Namık Kemal ve Ziya Gökalp'ın şiirleri okunmuş, hep birlikte on yıl marşı söylenerek toplantıya nihayet verilmiştir.

Muamele vergisi

(Başı 1 inci sahifede)

tabi olamaları bu itibarla bir adalet icabıdır.

2 — Şimdiye kadar her sınaî müessesenin 10000 liraya kadar olan cirosunu muaf tutan kanun hükmü netice itibariyle haksız ve nisbetsiz bir mükellefiyet farkı ortaya koyuyordu, meselâ yıllık muamelesi 20000 liradan ibaret olan müessesenin tatbikatta ve hakikatte vergi nisbeti yüzde 5 olduğu halde cirosu 2000000 liraya baliği olan bir müessesenin vergi nisbet yüzde dokuzu geçtiği cihetle bu muafiyet haddinin kaldırılması muvafık görülmüş ve buna mükabil muharrik kuvvet kullansın kullanmasın ufak hirfet müesseseleri icin muafiyet kabul olunmuştur.

3 — Verginin tatbiatında istisna hükümleri arasına giren maddeler üzerinde sanayi idaresiyle müştereken yapılan tetkik neticesinde iplik, tuğla , ve kiremit fabrikaları imalâtı ve gümrük tarife kanunu veya diğer kanunlarla gümrük resminden muaf olarak ithal olunan maddelerle bunların dahilde imal ve istihsal edilen muadil ve mümasilleri hakkında şimdiye kadar tatbik olunan muamele vergisi muafiyetlerinin kaldırılması mümkün ve lâzım olduğu kanaatı hasil olmuştur. Yeni istisna maddesi bu esas dahilinde yapılmış ve demir sanayiine ait imal ve tamir müesseselerinin vaziyeti de tehdit edilmiştir.

4 — Bugün meri olan kanunda sinai müesseselerce yapılan mamul eşya içinde iki iptidai maddenin tayin ve bu miktardan tenzilât yapılması suretile matrahın tesbiti düşünülmüştü, her sene maliye ve iktisat vekâletleri marifetiyle müştereken tanzim ve icra vekilleri heyeti tarafından tasdiki lâzım gelen ve iptidai maddelerde tenzilât miktarını gösteren cetvel üzerinde sanayi idaresiyle müştereken yapılan tetkikte bugünkü vaziyetleri itibariyle satış kıymetlerinin tenzilâta tabi tutulmasında zaruret olmıyan bazı maddelerin ayrılması ile diğerlerinin bir kere mamul eşyadaki iptidai maddelerin tayini sonra da bundan tenzilât icrası suretiyle matrahın iki hesap ameliyesiyle tayini yeni yapılmakta olan tenzilât hadlerinin tutarı bulunarak ve yapılacak muamele daha basitleştirilerek yeni bir cetvel tertip olunmuştur.

5 — Kanun satış kıymetini matrah ittihaz ettiğinden tamirhane boyahane gibi müesseselerin muamele vergisinin matrahının tayininde ihtilâf çıkmakta ve mükellefin zarar etmesi ihtimali melhuz bulunmakta olduğundan yeni lâyihada muayyen hususlarda ücretin vergiye matrah olması şekli düşünülmüştür.

6 — İthalât eşyasında yahut mamul maddelerde kıymetin tayininde çıkabilecek ihtilâflar mevcut hükümlere göre birçok merasim takip etmekte ve hayli uzun zamana mütevakıf bulunmakta idi bu gibi ihtilâfların daha salâhiyetli heyetler marifetile ve daha az müddet zarfında halli çareleri aranmış ve lâyihaya bunu temin edecek surette hükümler konmuştur.

7 — Banka ve bankerlerin yaptıkları muameleler dolayisiyle muhtelif namlarla aldıkları paralar arasında matrah nisbetinin tayini müşkül olan acıyonun binde bir olarak kabul ve hesaba esas ittihazı münasip görülmüş ve bankalardan bir kısmının hariçle yaptıkları muameleler dolayisiyle aldıkları paraların da vergi mevzuu dahilinde olduğuna işaret edilmiş olmak üzere kanun maddesindeki fıkra bilumum muameleler şeklinde tavzih olunmuştur.

8 — Verginin tahakkuk ve tahsilinde gerek ferdin ve gerek hazinenin haklarını siyanet edebilecek surette muhtelif vazivetlere uygun gelecek hükümler konmuştur.

Muamele vergisi kanununa bağlı iptidai maddeler tenzilât cetveli yeni lâyihada şu şekilde tespitedilmiştir: maden işliyen sanayi, demir sanayii, dökümhaneler demir tel fabrikalar sivri ve toplu iğne fabrikaları nal nalça ve mıh fabrikaları, demir eşya fabrikaları, demir karyola fabrikaları, ve demir fiçi fabrikaları yüzde yirmi beşer; deniz inşaatı ve perçin ve demir terazi fabrikaları yüzde yirmi, demir sanayiinden gayri maden işliyen fabrikalar, bakır kap kurşun boru bakır tel fabrikaları yüzde yirmi beş teneke ve teneke kutu sair maden eşyaları fabrikaları yüzde yirmi kova ve galvanizli kova sair teraziler harf dokumu fabrikaları yüzde on beş musluk fabrikaları yüzde on, toprak sanayii, çini ve mozaik fabrikaları yüzde yirmi, tahta sanayii incir kasaları ve kutuları üzüm kutuları ve sandıkları fabrikaları yüzde yirmi beş ahşap deniz inşaası, doğrama marangoz ve mobilye ve ahşap araba fabrikaları yüzde on beş, kimya sanayii. İtriyat fabrikaları hamızı karbon ve muvelli dülhamıza dericilik hülâsaları ve çilvit ve boya fabrikaları yüzde yirmi, asfalt fabrikaları yüzde on beş tıbbi pamuk ve her nevî sabun fabrikaları yüzde on, gıda maddeleri konserve ve sucuk ve gilikoz fabrikaları yüzde yirmi, biskuvit fabrikaları yüzde on beş, kepek için tenzilât kabul edilmemek şartile eleksiz un hem un hem makarna yapan fabrikalar yalnız un kıymetinden olmak üzere yüzde on, dokuma sanayii ipek çekmehaneleri ve pamuk ipliği fabrikaları yüzde yirmi dokuma kaput bezi ve alaca dokuma havlu pestemal ve sair dokuma trikotaj jerse yunlu fanile pamuklu fanile pamuklu çorap yün çorap balı ağı şap ve keçe fabrikaları yüzde on beş, Krepdöşin on beş, krepdöşin fabrikaları yüzde on, sair krep ve ipekli kumaşlar fabrikaları yüzde beş, konfeksiyon sanayii hazır elbise, gömlek, çuval, makara ve yumak fabrikaları yüzde yirmi, kâğıt ve teferruatı sanayii kese kâğıdı fabrikaları yüzde yirmi beş, deri sanayii kösele ve vakçete fabrikaları yüzde on beş meşin ve sahtiyan kundura ve deriden maul sair eşya fabrikaları ve imalâthaneleri yüzde on, müteferik sanayii kablo pil ampultör sırma ve kılâptan fabrikaları yüzde on beş sepet fabrikaları yüzde on soğuk hava ve buz fabrikaları yüzde beştir.

Hilâliahmer Fatih kaza heyeti umumiyesi dün toplandı

Dünkü kongrede seçilen idare heyeti

Hilâliahmer Cemiyeti Fatih merkezi kaza heyeti umumiyesi dün kaza merkezinin bulunduğu Letafet apartmanında yapıldı.

Saat tam 14 te kongre kaza reisi Vasfi Bey tarafından açıldı. Kongre riyasetine Naci Bey intihap edildikten sonra Vasfi Bey kaza idare heyetinin bir senelik faaliyet raporunu okudu.

Hilâliahmere büyük yardımlarda bulunan zevata, müessesata, şehir hastahanelerine ve matbuata teşekkürle başlıyan bu rapor Fatih kazasındaki bir senelik Hilâliahmer faaliyetini etrafiyle göstermekte idi. Fatih kazası bir sene içinde kaza dahilinde sekiz bin küsur lira varidat temin etmiş ve yüzlerce yoksula, vereme, hastaya, biçareye yardım edilmiştir.

Rapor alkışlar içinde nihayetlendikten sonra yapılan teklif üzerine kaza heyeti reisi Vasfi Beyin seneler denberi Cemiyetin yüksek gayeleri için gösterdiği faaliyete heyeti umumiye namına teşekkür edilmiş ve Vasfi Beyin bir takdirname ile taltifi için merkezi umumiye teklifte bulunulmasına karar verilmiştir.

Bundan sonra cemiyete menfaat temini, Hilâliahmer gençlik teşkilâtı ve sair mevzular üzerinde görüşülmüş ve muhtelif kararlar alınmıştır. Bu esnada hastabakıcı hemşireler tarafından hazıruna, üzerinde kırmızı hilâl bulunan pastalar tevzi edilmiştir.

Yapılan idare heyeti intihabında kura ile çıkan üç azanın yerine gene ayni zevat intihap edilmiştir. Uzun müzakereelrden sonra heyeti umumiye içtimaı nihayetlenince azalar diğer salona alınmıştır. Burada T. G. M. Gençleri tarafından Vasfi Beyin yazdığı dört perdelik (Hilâliahmer) piyesi temsil edilmiştir.

YENI NEŞRIYAT

Ankara

"Hâkimiyeti Milliyet" refikimiz Fransızça olarak haftalık Ankara isminde bir gazete neşrine başlamıştır. Dün gelen ilk sayısı özlü muhteviyatı ile mevcut bir ihtiyaca tam bir mukabele teşkil ediyor. Tebrik eder ve muvaffakiyetler dileriz..

Deniz yolları
IŞLETMESI
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

Ayvalık Sür'at Yolu

ANTALYA vapuru 24 Mart CUMARTESI 18 de Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (1353)

ISTANBUL BELEDIYESI

Sular İdaresinden:

Su borusu döşeme ameliyesinden dolayı EYÜPTE - BAHARIYE Caddesinin 31 Mart 1934 cumartesi sabahından 4 Nisan 934 Çarşamba sabahına kadar bütün nakil vasıtalarına kapalı bulunacağı ilân olunur. (1332)

BRİSTOL OTELİ

BEYOGLU - TEPEBAŞI
Asrımızın en şık ve temiz otelidir
KALORIFER - ASANSÖR - SICAK SOGUK SU - ve HUSUSI BANYOLU ODALARILE Muhterem müşterilerin istirahatını temin eder. Fiatlar ehvendir.
Telefon : 41262. MÜDÜRIYET

EVKAF MÜDIRIYETI ILANLARI

	Müddeti icar
1 — Galatada Mehmet Ali Paşa Hanı alt katında 41 No. lu yazıhane .	935 Mayıs nihayetine kadar
2 — Galatada Mehmet Ali Paşa Hanında 38 No. lu mağaza.	„ „
3 — Tophanede Topcular caddesinde 481 No. lu dükkân .	„ „
4 — Beyoğlu, Kamerhatun, Papatya sokağında 2 No. lu dükkân.	„ „
5 — Kadıköyünde Zühtü Paşa mahallesinde Bağdat caddesinde 2 No. lu hane.	„ „
6 — Kadıköyünde Zühtü Paşa mahallesinde Bağdat caddesinde 2 — 1 No. lu ahır ve arazi.	„ „
7 — Kızıltoprakta Tuğlacı Mustafa Ağa mahallesinde Cami sokağında 23 No. lu dükkân.	„ „
8 — Beyoğlunda Hüseyin Ağa mahallesinde Zambak sokağında 4 No. lu dükkân.	„ „
9 — Aksarayda Sofularda 1 No. lu iki oda.	936 „
10 — Şehremininde Arpa Emini mahallesinde Topkapı caddesinde 348 - 350 No. lu arsa.	„ „

Balâda muharrer emlâk hizalarında gösterilen müddetlerle kiraya verileceğinden müzayedeye vazolunmuştur. Taliplerin 2 Nisan 934 pazartesi günü saat on beşe kadar Evkaf Müdürlüğünde Vakıf akarlar kalemine müracaatları. (1134)
1471

İnşaat müteahhitlerine

Müstamel kereste ile diğer inşaat malzemesi ucuz fiatla acele satılıktır. Fındıklıda tramvay caddesinde 136 No.lı depoya müracaat
4784 1699

Sıhhat ve İçtimaî Mnavenet Vekâleti

Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğünden:

Yapılacak itlâfıfâr ameliyelerinde kullanılmak üzere asgari 30 azamî 50 ton kükürt alınacaktır. Şartnamesini görmek isteyenler Ankara'da Umum Müdürlük Ayniyat Muhasibi mes'ullüğüne, Istanbul'da Galatada Istanbul Limanı sahil sıhhiye merkezi Baş Tabipliğine, Izmir'de Izmir sahil sıhhiye Merkezi Baş Tabipliğine müracaatları. Ihale 8 Nisan 1934 tarihinde İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezindeki mübayaat Komisyonunca yapılacaktır. (1169) 1589

Büyük Tayyare Piyangosu

- 16 nci tertip 6 ncı keşide 11 Nisan 1934 tedir.

Büyük ikramiye 200.000 liradır

Ayrıca: 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000 liralık ikramiye ve 50.000 liralık bir mükâfat vardır. 1508

Istanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No. su	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No. sı	Hisseye göre muhammen kıymeti
872	Eyüp	Cezri Kasım	Çömlekçiler	Kâgir dükkân ve oda	Tamamı	23	800 T. L.
874	Kadıköy	Caferağa	Mühürdar C.	Kâgir hane ve bahçe	1/5	62	5000 „
877	Beyoğlu	Hüseyinağa	Macar	Arsa	3/7	37 eski ve M.	300 „
894	Samatya	Imrahor	Çıngıraklı bostan	Hane	Tamamı	21	300 „
898	Büyükad	Yalı	Aslan	„	13/64	11	101 „
901	Samatya	Çırağı Hasan	Çukur çeşme ve Merhaba köşesi	Ahşap iki hane	Tamamı	52-54	1800 „
903	Paşabahçe	Paşabahçe	Fenerli	Ahşap hane	1/2	20	375 „
905	Ayvansaray	Atik Mustafa paşa	Papas	„	48/108	3	654 „
906	Edirnekapı	Atikalipaşa	Çakır çıkmaz	Kâgir hane	2/8	18	350 „
907	Balat	Abdi Subaşı	Balat	Ahşap „	3/4	55	1050 „
908	„	Hacı Isa	Işkembeci	Kâgir dükkân	Tamamı	8	600 „
337	Beyoğlu	Hüseyinağa	Mumhane	Ahşap hane	2/3	25	665 „

Yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakten veya gayrı mübadil bonosile ödenme küzere yukarıda yazılı gayrımenkullerden 337 sıra No. sı pazarlıkla ve diğerlerinin satışları uzatılmak suretile açık arttırma ile satışa çıkarılmıştır.

İhaleleri 2-4-934 Pazart esi günü saat on beştedir. Müzayedeye iştirak ede ceklerin yevmi mezkûrda saat on dört buçuğa kadar pey akçelerini yatırmaları lâzımdır. Senei haliye vergisile belediye resimleri müşteriye aittir. Şartname Bankamız kapısına asılmıştır. (1315)

Istanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No. su	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No. sı	Hisseye göre muhammen kıymet
947	Galata	Beyazıt	Yenişehir ve Akçe	Kâgir Hane ve Dükkân	Tamamı	13 - 41	3500 T. L.
948	„	Kemankeş	Topçular	Kâgir dükkân üstü oda	1/3	132	1335 „ „
949	„	„	Helvacı	Kâgir dükkânlar ve üstü odalar	10/120	24,26,28	3000 „ „
950	„	„	Havyar Hanı içi	Kâgir mağaza ve Han	Tamamı	73,73/1	20000 „ „
951	„	Beyazıt	Topçular	Kâğir mağaza üstü odalar	40/120	273,275	1667 „ „
952	„	„	„	Kâgir Fırın	1/4	202	1000 „ „
953	„	Şehit Mehmet paşa	Yelkenciler	Kâgir Mağazalar	1/2	1,3	1250 „ „
956	Tophane	Yahya Çelebi	Acı Çeşme	Arsa	Tamamı	10	1000 „ „
957	Beyoğlu	Hüseyin ağa	Saksı	Kâgir Hane	1/7	31	5000 „ „
958	„	„	Istiklâl caddesi	Dükkân	1/8	45	875 „ „

Yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakten veya gayrı mübadil bonosile ödenme küzere yukarıda yazılı gayrımenkullerden 950 sıra Numaralı gayrımenkul kapalı zarfla diğerleri açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır.

Kat'i ihaleleri 19-4-934 Perşembe günü saat on beştedir. Müzayedeye iştirâk edecekler yevmi mezkûrda saat on dört buçuğa kadar pey akçelerini ve kapalı zarflarını vermeleri lâzımdır. Şartname Bankamız kapısına asılmıştır. Senei haliye vergisiyle belediye resimleri müşteriye aittir. (1260)

Bayram için

Neye İhtiyacınız Varsa

SÜMER BANK

Yerli Mallar Pazarında

Bulursunuz

Ucuz, Güzel, Sağlam

Öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM 13854 1296

1576

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925

Mersi Yolu

İNÖNÜ Vapuru 25 Mart

PAZAR günü saat 10 da Sirkeci rıhtımından kalkacak. Gidişte, Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya, Mersin. Dönüşte ayni iskelelerle beraber Taşucu, Anamur, Kuşadası, Gelibolu'ya uğrayacaktır.

Karadeniz Yolu

MİLLET Vapuru 25 Mart

PAZAR günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte: Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Gireson, Tirebolu, Görele, Trabzon, Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Of ve Sürmeneye uğrayacaktır.

Karabiga yolu

Her CUMARTESİ ve ÇARŞAMBA günleri saat 20 de Tophane rıhtımından GERZE vapuru kalkar. Gidiş ve dönüşte mutat iskelere uğrar.

Mudanya yolu

Her PAZAR, SALI, PERŞEMBE, CUMA günleri saat 9,30 da Tophane rıhtımından BARTİN vapuru kalkar. Gidiş ve dönüşte mutat iskelelere uğrar.

İzmit yolu

Her PAZAR, SALI, ÇARŞAMBA, CUMA günleri Tophane rıhtımından saat 9 da UĞUR vapuru kalkar. Gidiş ve dönüşte mutat iskelelere uğrar.

UMUM KİBRİT ACENTALARINA

1 — 1 Nisan 1934 tarihinden itibaren perakende olarak halka beher BÜYÜK KUTU KIBRIT 70 PARAYA ve beher KÜÇÜK KUTU KIBRIT 60 PARAYA satılacaktır.

2 — Acentalar, 31 Mart 1934 tarihinde, gerek ellerinde bulunan ve gerek satılmak üzre perakendecilere verip te henüz satılmamış olan kibritleri zikrolunan tarihte merkezlerinde toplayarak mikdarlarını aşağıda yazılı şekilde tesbit ettirmek mecburiyetindedirler.

3 — Acentalar, perakendecilerden geri alacakları kibritler için perakendecilerine evvelce vermiş oldukları bedeli hesap edecek ve mezkûr bedel mukabilinde 1 Nisan 1934 ten itibaren yeni satış fiatı, yeni beyiye ve ikramiyeleri hesap etmek suretile kibrit vereceklerdir.

4 — Acentanın gerek kendi deposunda bulunan ve gerekse perakendecilerden geri alacakları kibritler 31 Mart 1934 tarihinde mahalli malmemuru, malmemuru bulunmayan mahallerde mahalli mülkiye memuru huzurunda tadad edilerek 4 nusha zabıt varakası yapılacak ve bu zabıtlar malmemuru ve acenta tarafından imza edilecektir. Zabıt varakalarından bir nushası malmemurunda, bir nushası acentada kalacak ve diğer iki nushasını da acenta derhal teahhütlü olarak Şirkete gönderecektir.

5 — Acentalar yukarıdaki maddeye tevfikan 31 Mart 1934 tarihinde henüz satılmamış olan bütün kibritleri toplayacaklarından, ondan sonra kimin tarafından ve her hangi sebebe müstenit olursa olsun hiç bir talep ve iddia nazara alınmayacaktır.

6 — Acentaların, gerek perakendecilerden 31 Mart tarihine kadar geri alacakları kibritler bedeli mukabilinde 1 Nisandan itibaren verecekleri kibritler için ve gerekse 1 Nisandan itibaren satacakları kibritler için perakendecilere verecekleri beyiye ve ikamiyeler aşağıda gösterilmiştir :

BÜYÜK KUTU KIBRITLER İÇIN 4 % (YÜZDE DÖRT)
KÜÇÜK KUTU KIBRITLER İÇIN 8 % (YÜZDE SEKİZ)
(bunun yüzde dördü beyiye ve yüzde dördü ikramiyedir).

7 — Acentaların işbu muameleden mütevellit hesapları zabıt varakalarındaki mevcutlarma nazaran Şirketçe tesviye edilecektir.

TÜRKİYE KIBRIT VE ÇAKMAK INHISARI

1662

İstanbul kibrit Satıcılarına

1 — 1 Nisan 1934 den itibaren halka BUYUK KUTU KIBRITLER 70 PARAYA, KUÇUK KUTU KIBRITLER 60 PARAYA satılacaktır.

2 — Ellerinde eski fiyattan kibriti bulunan satıcılar 28 ve 29 Mart tarihlerinde kibritlerini aşağıda gösterilen mahallere iade edeceklerdir. Bu tarihlerden sonra vukubulacak herhangi bir talep veya müddeiyat kat'iyyen nazarı itibare alınmıyacaktır.

3 — 1 Nisandan itibaren perakendecilere terkolunacak beyiye ve ikramiyeler aşağıda gösterilmiştir.
BUYUK KUTULAR IÇIN : 4 % (Yüzde dört) beyiye
KUÇUK KUTULAR IÇIN : 4 % (Yüzde dört) beyiye ve 4 % ikramiye ki cem'an 8 % (Yüzde sekiz)

TURKIYE KIBRIT VE ÇAKMAK INHISARI
ISTANBUL ACENTALIGI
Tahir
Tahmis sokak No. 52.

MURACAAT MAHALLERI

Istanbul	Mehmet Ali	Efendi	Aksaray Ordu caddesi 202 N. Tütüncü
Istanbul	Ali	„	Fatih Atpazarı caddesi 2 No. Bakkaliye M.
Bakırköy	Bedros	„	Istanbul caddesi Kurukahveci
Beyoğlu			Pangalti Kurtuluş cad. 33 No.Kurukahveci
Beyoğlu	Ali	„	Istiklâl caddesi Ağacami karşısı 163 No.
Beyoğlu	Sadık	„	Kalyoncu Kulluk 2-24 No. Tütüncü
Galata	Moiz	„	Kürekçiler
Beşiktaş	Abbas	„	Ihlamur Küçük Hamam 26 No Tütüncü
Usküdar	Ali	„	Horhor Çeşme karşısı 40 No. „
Kadıköy	Haydar	„	Kilise meydanı 38 No. „
Ortaköy	Malûl Ibrahim	„	Uncu sokak 26 No. „
Büyükdere	Ibad	„	Piyasa caddesi 64 No. „
Beykoz	Nihat	„	Iskele karşısı 70 No. „
Büyükada			Macar caddesi 14 No. „

1663

Üniversite Rektörlüğünden:

Nisan ve Mayıs aylarında İnkilâp Tarihi derslerinin hangi günlerde ve kimler tarafından verileceği aşağıya dercedilmiştir. Alâkadarlara ilân olunur. (1343)

Nisan		
1	Pazar	Yusuf Kemal Beyfendi
2	Pazartesi	„ „ „
7	Cumartesi	Hikmet Beyfendi
8	Pazar	„ „
9	Pazartesi	Mahmut Es'at Beyfendi
10	Salı	„ „ „
12	Perşembe	Recep Beyfendi
14	Cumartesi	„ „
15	Pazar	Yusuf Kemal Beyfendi
16	Pazartesi	„ „ „
21	Cumartesi	Hikmet Beyfendi
22	Pazar	„ „
23	Pazartesi	Mahmut Es'at Beyfendi
24	Salı	„ „ „
26	Perşembe	Recep Beyfendi
28	Cumartesi	„ „
29	Pazar	Yusuf Kemal Beyfendi
30	Pazartesi	„ „ „
Mayıs		
6	Pazar	Yusuf Kemal Beyfendi
7	Pazartesi	„ „ „
12	Cumartesi	Hikmet Beyfendi
13	Pazar	„ „
14	Pazartesi	Mahmut Es'at Beyfendi
15	Salı	„ „ „
17	Perşembe	Recep Beyfendi
19	Cumartesi	„ „
20	Pazar	Yusuf Kemal Beyfendi
21	Pazartesi	„ „
24	Perşembe	Recep Beyfendi
26	Cumartesi	„ „
28	Pazartesi	Mahmut Es'at Beyfendi
29	Salı	„ „ „

1 Nisan 1934 ten başlıyarak

YENİ KİBRİT FİATLARI

BUYUK KUTU : 70 PARA

KUÇUK KUTU : 60 PARA

1 — Halen 100 paraya satılmakta olan büyük kutu kibritlerin 1 Nisandan itibaren 70 paraya, ve halen 2 kuruşa satılmakta olan KUÇUK kutu kibritlerin de 60 paraya satılacağı muhterem halka ilân ve fazla talep eden satıcıların derhal Şirkete veya acentalarma ihbar edilmeleri rica olunur.

2 — Acentalar perakendecilerin yedlerindeki kibritleri 31 Mart 1934 tarihine kadar geri alacaklarından muhterem halkın kibritsiz kalmamaları için bir kaç günlük ihtiyaçlarını şimdiden temin etmeleri mercudur.

TÜRKIYE KIBRIT VE ÇAKMAK INHISARI

1664

Istanbul İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

Istanbul Gümrükleri Dairesinde mevcut dahilî telefon tellerinin eskimiş kısımlarının tamir ve tecdidi için 600 megonlu ve 2000 metre sahra telefon kablosu müstacelen ve pazarlıkla mübayaa edilecektir.

Talip olanların 31 Mart 934 tarihine tesadüf eden Cumartesi günü saat 14 te Istanbul İthalât Gümrüğündeki Satın alma Komisyonuna gelmeleri. (1088) 1422

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

1900 Ton Rekompoze kömürü : Kapalı zarfla münakasası: 25 Mart 1934 Pazar günü saat 14 de.

Deniz Kuvvetleri ihtiyacı için lüzumu olan 1900 ton rekompoze kömürü kapalı zarfla münakasaya konulduğundan şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve mezkûr kömürü vermeğe talip olanların da münakasa gün ve saatinde teklif mektuplarile birlikte Kasımpaşa'da Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları. (920) 1308

MISIR IŞ Limitet

Sermayesi : 100,000 Türk Lirası
Merkezi: ANKARA - Şubesi İSKENDERİYE
TÜRKİYE İŞ BANKASI tarafından tesis edilmiştir.
İTHALÂT, İHRACAT, KOMİSYON VE EMANET İŞLERİ YAPMAKTADIR.
İSKENDERİYE de satılmak üzere emaneten mal gönderenler, hesabımıza, TÜRKİYE İŞ BANKASI şubelerinden avans alabilirler.
En iyi fiyatla, en az masraf ve komisyonla emin bir surette iş görmek isteyenlerin MISIR İŞ LİMİTED'i tercih etmeleri kendi menfaatleri icabıdır.
Telgraf adresi: MISIRİŞ - İskenderiye

1218

Yazı işlerini idare eden : MÜMTAZ FAIK